

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 4.9.2001
COM(2001) 469 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ευρώπη και Ασία: ένα στρατηγικό πλαίσιο για ενισχυμένες εταιρικές σχέσεις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΟΨΗ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
2.	Η ΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΤΙΣ ΑΠΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ	6
2.1.	Ασία.....	6
2.2.	Ευρώπη.....	10
2.3.	Το παγκόσμιο πλαίσιο	11
3.	ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ : ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	13
4.	ΣΤΟΧΟΙ, ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΔΡΑΣΗΣ.....	17
4.1.	Γενικοί στόχοι και προτεραιότητες	17
4.2.	Σημεία δράσης για την περιοχή συνολικά.....	18
4.3.	Σημεία δράσης στις διάφορες περιοχές της Ασίας.....	23
5.	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ.....	30
6.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	32

Στατιστικά παραρτήματα

Κατάλογος συντομογραφιών

Πληθυσμός και εισόδημα στην ΕΕ και την Ασία

Εμπορικές και επενδυτικές ροές ΕΕ-Ασίας

Συνδρομή της ΕΕ στην Ασία

Ευρώπη και Ασία: ένα στρατηγικό πλαίσιο για ενισχυμένες εταιρικές σχέσεις

Σύνοψη

Στην Ανακοίνωση «Προς μία νέα στρατηγική για την Ασία», που εξέδωσε το 1994 η Επιτροπή, καθορίζεται για πρώτη φορά το γενικό πλαίσιο των σχέσεων της ΕΚ με τις ασιατικές χώρες. Η παρούσα Ανακοίνωση αναπροσαρμόζει τη στρατηγική αυτή, λαμβάνοντας υπόψη τις βασικές εξελίξεις που επήλθαν ενδιάμεσως, και θεσπίζοντας ένα ευρύ στρατηγικό πλαίσιο των σχέσεών μας με την Ασία και τις υποπεριφέρειές της την επόμενη δεκαετία.

Μετά τη διατύπωση σχολίων σχετικά με τις σημαντικές οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές στην Ασία, στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο που επήλθαν τα τελευταία έτη, η Ανακοίνωση εξετάζει την ανάπτυξη των σχέσεων ΕΕ-Ασίας από το 1994. Ο πολιτικός διάλογος με βασικούς εταίρους στην περιοχή έχει ενισχυθεί και οι εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις μας έχουν αναπτυχθεί (παρά τον αντίκτυπο της κρίσης στην Ανατολική Ασία). Υπήρξε μια συγκρατημένη εξέλιξη της αναπτυξιακής και οικονομικής συνεργασίας μας με τις ασιατικές χώρες. Πρέπει όμως να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες, για παράδειγμα όσον αφορά την εμβάθυνση και διεύρυνση του πολιτικού διαλόγου μας, τη βελτίωση των διμερών εμπορικών και επενδυτικών σχέσεών μας και την ενίσχυση της συνεργασίας μας στο πλαίσιο του ΠΟΕ, καθώς και τη διασφάλιση ότι τα κοινοτικά προγράμματα βοήθειας προς την Ασία μπορούν να επιτύχουν το πλήρες δυναμικό τους. Ο βαθμός αμοιβαίας ενημέρωσης μεταξύ των δύο περιοχών εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η παρούσα Ανακοίνωση προτείνει τον καθορισμό ενός γενικού στρατηγικού πλαισίου για τις σχέσεις μας με την Ασία κατά την προσεχή δεκαετία με βάση τον κεντρικό στόχο της **ενίσχυσης της πολιτικής και οικονομικής παρουσίας της ΕΕ σε ολόκληρη την περιοχή, ανυψώνοντάς την σε ένα επίπεδο ανάλογο με την αυξανόμενη παγκόσμια βαρύτητα της διευρυμένης ΕΕ.**

Ειδικότερα, πρέπει να καταβάλουμε προσπάθειες προκειμένου:

- να συμβάλουμε στην ειρήνη και ασφάλεια στην περιοχή και παγκοσμίως, μέσω διευρυμένων υποχρεώσεων που θα αναλάβουμε στην περιοχή,
- να ενισχύσουμε περαιτέρω τις αμοιβαίες εμπορικές και επενδυτικές ροές μας με την περιοχή,
- να προωθήσουμε την ανάπτυξη των λιγότερο ευημερυσών χωρών της περιοχής, εξετάζοντας τις βασικές αιτίες της φτώχειας,
- να συμβάλουμε στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εξάπλωση της δημοκρατίας, της χρηστής διακυβέρνησης και του κράτους δικαίου,
- να δημιουργήσουμε εταιρικές σχέσεις και συμμαχίες παγκόσμιας κλίμακας με ασιατικές χώρες, στο πλαίσιο κατάλληλων διεθνών φόρουμ, προκειμένου να συμβάλουμε τόσο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων όσο και στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η παγκοσμιοποίηση, καθώς και να ενισχύσουμε τις κοινές προσπάθειές μας στα θέματα του παγκόσμιου περιβάλλοντος και της ασφάλειας,
- και να συμβάλουμε στην ενίσχυση της ενημέρωσης της Ασίας σχετικά με την Ευρώπη (και αντιστρόφως).

Αυτοί οι γενικοί στόχοι και προτεραιότητες αποτελούν αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας σε μία σειρά ειδικών σημείων δράσης για την περιοχή συνολικά, και για καθεμία από τις

τέσσερις βασικές υποπεριφέρειες (Νότια Ασία, Νοτιοανατολική Ασία, Βορειοανατολική Ασία, Αυστραλασία).

Το παρόν γενικό στρατηγικό πλαίσιο (που μπορεί μεταγενέστερα να διευρυνθεί μέσω ειδικών υποπεριφερειακών στρατηγικών κατά περίπτωση, καθώς και μέσω εγγράφων στρατηγικής για κάθε χώρα τα οποία θα εστιάζονται στη συνεργασία για την ανάπτυξη), αποτελεί επίσης σημαντική εισροή για την προτεινόμενη αναθεώρηση του κανονισμού ΑΛΑ το πρώτο εξάμηνο του 2002 (κατόπιν γενικής αξιολόγησης που έχει ήδη αναληφθεί). Εν αναμονή των εξελίξεων, είναι σημαντικό να εξετάζεται η πρόοδος σε τακτική βάση και προτείνεται η πρόσφορη επανεξέταση, και προσαρμογή κατά περίπτωση, της στρατηγικής ανά πενταετία ή εξαετία.

Για να είναι το παρόν στρατηγικό πλαίσιο πλήρως αποτελεσματικό, είναι βασικό να υπάρχει κατάλληλη συνοχή μεταξύ των καθορισθέντων στόχων και των πόρων που διατίθενται για την ικανοποίησή τους. Η πρώτη μας προτεραιότητα είναι να διασφαλίζεται ότι οι πόροι χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά και έγκαιρα, εφαρμόζοντας πλήρως την τρέχουσα μεταρρύθμιση της εξωτερικής βοήθειάς μας. Εφόσον αυτό επιτευχθεί, θα μπορούμε να αντιμετωπίσουμε καλύτερα το μακροπρόθεσμο ζήτημα του κατά πόσο και σε ποιο βαθμό πρέπει να ανέλθει το επίπεδο των πόρων που διατίθεται για τις δραστηριότητες συνεργασίας με την Ασία.

Καταλήγοντας, η Επιτροπή δίνει έμφαση στο γεγονός ότι η Ασία αποτελεί έναν οικονομικό και πολιτικό εταίρο αποφασιστικής σημασίας για την Ευρώπη. Περισσότερο παρά ποτέ, η ΕΕ και οι Ασιάτες εταίροι της πρέπει να συνεργαστούν για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων που αμφότεροι αντιμετωπίζουμε, καθώς και των παγκόσμιων δυνατοτήτων από τις οποίες πρέπει όλοι να επωφεληθούμε. Οι Ασιάτες εταίροι μας καλούνται να υποδείξουν από την πλευρά τους τρόπους για την από κοινού εξέταση αυτών των ζητημάτων.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 1994, στην Ανακοίνωση της Επιτροπής «Προς μία νέα στρατηγική για την Ασία»¹ καθορίζεται για πρώτη φορά μία ακολουθητέα συνολική κατεύθυνση στις σχέσεις μας με την Ασία και επιδιώκεται η ανάπτυξη ενός ευρύτερου και πιο ισόρροπου πλαισίου για τις σχέσεις μας με αυτή την απέραντη περιοχή.

Το έγγραφο στρατηγικής του 1994 καλύπτει τη Νότια, Νοτιοανατολική και Βορειοανατολική Ασία. Δίνει έμφαση στις ταχείες οικονομικές αλλαγές που έλαβαν χώρα στην περιοχή τις προηγούμενες δεκαετίες, και στην ανάγκη διασφάλισης μιας αποτελεσματικής και προβλεπτικής παρουσίας της ΕΕ στην περιοχή. Θέτει τους βασικούς στόχους για την ενίσχυση της οικονομικής παρουσίας μας στην περιοχή, τη συμβολή στην πολιτική σταθερότητά της μέσω της διεύρυνσης των πολιτικών και οικονομικών σχέσεών μας με την περιοχή συνολικά, την προώθηση της ανάπτυξης των λιγότερο ευημερουσών χωρών και τη συμβολή στην εξάπλωση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Προτείνει την εξέταση οκτώ προτεραιοτήτων, που περιλαμβάνουν τη συνεχή ενίσχυση των διμερών σχέσεών μας, την καλύτερη εικόνα της ΕΕ στην Ασία, τη στήριξη της περιφερειακής συνεργασίας (με σκοπό τη βελτίωση της ειρήνης και της ασφάλειας), την ενθάρρυνση της Ασίας να διαδραματίσει μεγαλύτερο ρόλο σε πολυμερή φόρουμ, τη διασφάλιση ανοικτών αγορών και ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος που δεν θα εισάγει διακρίσεις, την ενθάρρυνση της ενσωμάτωσης κρατικών οικονομιών στην ελεύθερη αγορά, τη συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη και στην ελάφρυνση της φτώχειας στις λιγότερο ευημερούσες χώρες, και τη σημασία της διασφάλισης μιας συντονισμένης προσέγγισης, σε ολόκληρη την ΕΕ, όσον αφορά τις σχέσεις μας με τη συγκεκριμένη περιοχή.

Μεταγενέστερα, η στρατηγική αυτή αποτέλεσε αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας για συγκεκριμένες χώρες ή τομείς σε ειδικότερα στοχοθετημένες Ανακοινώσεις, που αναφέρονται για παράδειγμα στις σχέσεις μας με την Κίνα, την Ινδία, τον ASEAN, την Ινδονησία, τη διαδικασία ASEM, καθώς και στους τομείς της ενέργειας και του περιβάλλοντος².

Συνολικά, η στρατηγική για την Ασία του 1994 ήταν επωφελής για την ΕΕ (εκτίμηση της εφαρμογής της βλ. στο τμήμα 3 παρακάτω). Από πολλές απόψεις, τα ζητήματα και οι απαντήσεις που δόθηκαν εξακολουθούν να είναι, σε μεγάλο βαθμό, έγκυρα. Όμως από το 1994, ο κόσμος έχει εξελιχθεί, με σημαντικές οικονομικές και πολιτικές αλλαγές τόσο στην Ασία όσο και στην Ευρώπη, και με την επιτάχυνση της παγκοσμιοποίησης (και την ένταση των δυνατοτήτων και προκλήσεων που συνεπάγεται). Τα επόμενα έτη, η ΕΕ θα γνωρίσει

¹ COM(94) 314, 13 Ιουλίου 1994

² Για παράδειγμα, “Μία μακροπρόθεσμη πολιτική για τις σχέσεις Κίνας-Ευρώπης” (COM(95) 279, 5.07.95), “Ενισχυμένη εταιρική σχέση ΕΕ-Ινδίας” (COM(96) 275, 25.06.96), “Μία νέα δυναμική στις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ASEAN” (COM(96) 314, 3.07.96), “Ευρώπη-Ασία Στρατηγική συνεργασίας στον ενεργειακό τομέα” (COM(96) 308, 18.07.96), “Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Χονγκ Κονγκ : μετά το 1997” (COM(97) 171, 23.04.97), “Προοπτικές και προτεραιότητες της διαδικασίας συνάντησης Ασίας-Ευρώπης ASEM ” (SEC(97) 1239, 26.06.97), “Στρατηγική για τη συνεργασία της Ευρώπης και της Ασίας στον τομέα του περιβάλλοντος” (COM(97) 490, 13.10.97), “Δημιουργία εκτενούς εταιρικής σχέσης με την Κίνα” (COM(98) 181, 25/03/98), “Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Μακάο : μετά το 2000” (COM(99) 484, 12/11/99), “Ανάπτυξη στενότερων σχέσεων μεταξύ της Ινδονησίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης” (COM(00) 50, 2.02.00), “Προοπτικές και προτεραιότητες της διαδικασίας συνάντησης Ασίας-Ευρώπης ASEM στη νέα δεκαετία” (COM(00) 241, 18.4.00).

περαιτέρω αλλαγές, με την επερχόμενη διεύρυνση, την ενιαία αγορά και το ενιαίο νόμισμα να επιτυγχάνουν το πλήρες δυναμικό τους, και τη συνεχή ενίσχυση του συντονισμού των πολιτικών της ΕΕ, τόσο στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής όσο και στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων.

Έτσι, η παρούσα Ανακοίνωση επιδιώκει να επανεξετάσει και να αναπροσαρμόσει την προσέγγισή μας για την Ασία, να παράσχει ένα νέο στρατηγικό πλαίσιο που θα εξετάσει τις αλλαγές μετά το 1994, και να καθορίσει μία συνεκτική, ευρεία και ισόρροπη στρατηγική προσέγγιση των σχέσεών μας με την Ασία την επόμενη δεκαετία.

2. Η ΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΤΙΣ ΑΠΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ

2.1. Ασία

Αρκετές φορές έχει υποστηριχθεί ότι ακόμα και ο όρος «Ασία» μπορεί να είναι μία ανακριβής έννοια, που παρέχει μία επίπλαστη ομοιογένεια στην ευρέως ποικιλόμορφη οικονομική και πολιτική γεωγραφία της περιοχής. Οι «ετικέτες» όμως υστερούν πάντα της πραγματικότητας που αντιπροσωπεύουν, και το στοιχείο που έχει ουσιαστική σημασία για την ΕΕ είναι η πραγματικότητα της Ασίας. Το παρόν έγγραφο καλύπτει τις χώρες που εκτείνονται από το Αφγανιστάν μέχρι το δυτικό τμήμα της Ιαπωνίας προς τα ανατολικά, και από την Κίνα μέχρι το βόρειο τμήμα της Νέας Ζηλανδίας προς τα νότια, συμπεριλαμβανομένων όλων των ενδιάμεσων σημείων. Συνεπώς, καλύπτει τις χώρες της Νότιας Ασίας, της Νοτιοανατολικής Ασίας και τις Βορειοανατολικής Ασίας που ανταποκρίνονται σε οιονδήποτε κοινό ορισμό της Ασίας (και που καλύπτονταν στη στρατηγική του 1994). Καλύπτει επίσης για πρώτη φορά, την Αυστραλασία – δεδομένου ότι οι οικονομικοί και πολιτικοί δεσμοί της Αυστραλίας και της Νέας Ζηλανδίας με τους προς βορρά γείτονές τους, καθώς και η γεωγραφική εγγύτητά τους, έχουν τόση σημασία ώστε στο παρόν έγγραφο εξετάζονται ως μέρος της ευρύτερης περιοχής της Ασίας και της Ασίας-Ειρηνικού³.

³ Το παρόν έγγραφο δεν καλύπτει όμως ορισμένες άλλες περιοχές ή χώρες που, από γεωγραφική άποψη, θεωρούνται μέρος της ευρύτερης περιοχής της Ασίας και της Ασίας-Ειρηνικού – Ρωσία του Ειρηνικού Κεντρική Ασία, αναπτυσσόμενες χώρες του Ειρηνικού, ούτε τις χώρες του Κόλπου ή της Εγγύς Ανατολής. Σε ποικίλους βαθμούς, έχουν όλες σημαντικές πολιτικές και (ορισμένες φορές οικονομικές) σχέσεις με την Ασία συνολικά, και η κατανόηση αυτών των σχέσεων αποτελεί βασικό μέρος του ευρύτερου πλαισίου της Ασίας. Εν γένει όμως το επίκεντρο της προσοχής μας βρίσκεται αλλού και οι σχέσεις μας με αυτές τις χώρες εξετάζονται εντός διαφορετικού πλαισίου.

Συνοπτική επισκόπηση της Ασίας⁴

Πληθυσμός **3,3 δισ.** (56% του συνόλου παγκοσμίως) ΑΕΠ **7,440 δισ.\$** (26% του συνόλου παγκοσμίως) Εκπομπές CO₂ **7,4 δισ. τόνοι** (33% του συνόλου παγκοσμίως)

Κατά κεφαλή εισόδημα
Καμπότζη **260\$** Ινδία **450\$** Κίνα **780\$**
Μαλαισία **3,400\$** Ν. Κορέα **8,490\$** Ιαπωνία **\$32,230**

Αριθμός ατόμων που διαβιών με λιγότερο από 1\$ ημερησίως
800 εκατ. (66% του συνόλου των φτωχών παγκοσμίως)

Μερίδιο της Ασίας στο παγκόσμιο εμπόριο **25.3%**
(ανεπτυγμένη Ασία 14,2%, αναπτυσσόμενη Ασία 11,1%)

Μερίδιο της Ασίας στις κοινοτικές εξαγωγές και εισαγωγές **21.1% & 31.2%**
(ανεπτυγμένη Ασία 10,6% & 13,0%, αναπτυσσόμενη Ασία 10,5% & 18,2%)

Εξαγωγές της ΕΕ στην Ασία % του ΑΕΠ της ΕΕ **2,3%**

Εκτός από τη δημογραφική και οικονομική βαρύτητα της περιοχής, η Ασία αποτέλεσε το λίκνο αρκετών από τις σημαντικότερες θρησκείες του πλανήτη και ο πολιτιστικός πλούτος της είναι απaráμιλλος. Είναι επίσης ο τόπος αρκετών παλαιών εστιών εντάσεων ή συρράξεων (για παράδειγμα στο Κασμίρ, στη Σρι Λάνκα, στα σύνορα του Αφγανιστάν, στο Ασέχ και Μιντανάο, στον Πορθμό της Ταϊβάν, στη Θάλασσα της Νότιας Κορέας και στη χερσόνησο της Κορέας). Αρκετά ασιατικά κράτη διαθέτουν πυρηνικό δυναμικό και ορισμένες χώρες εξακολουθούν να προκαλούν ανησυχία σε σχέση με τη διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής. Στην Ασία ζουν επίσης τα 2/3 των φτωχών του πλανήτη, με 800 εκατ. κατοίκους να διαβιών με λιγότερο από 1\$ ημερησίως, όπου η επισιτιστική ασφάλεια, η υγεία και η πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες εξακολουθούν να αποτελούν διαρκή προβλήματα στις περισσότερες χαμηλού εισοδήματος χώρες της περιοχής, και με σοβαρές ανισότητες εισοδήματος και ευκαιριών που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν πολλές μεσαίου εισοδήματος χώρες. Επίσης, η Ασία καλείται να παίξει αποφασιστικό ρόλο στην αντιμετώπιση προβλημάτων που συνδέονται με το παγκόσμιο, περιφερειακό και τοπικό περιβάλλον - λόγω της γεωγραφικής, δημογραφικής και βιομηχανικής σπουδαιότητας της περιοχής, των σημαντικών φυσικών της πόρων και της βιοποικιλότητάς της, καθώς και των ταχύρρυθμων οικονομικών και δημογραφικών εξελίξεων στο σύνολο της περιοχής. Για παράδειγμα, οι εκπομπές CO₂ στην περιοχή υπολογίζονται στο 33% του συνόλου παγκοσμίως⁵, και τα θέματα που αφορούν την αλλαγή του κλίματος, την κατανάλωση και απόδοση της ενέργειας, την προστασία του δάσους και των λεκανών απορροής, καθώς και τη βιοποικιλότητα κατέχουν κατ'ανάγκη την πρώτη θέση στην ημερήσια διάταξη τόσο σε περιφερειακό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

⁴ Τα δεδομένα αυτά καθώς και τα δεδομένα του παρακάτω πίνακα "Συνοπτική επισκόπηση της ΕΕ" έχουν ληφθεί από την έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας σχετικά με την ανάπτυξη για τα έτη 2000/2001 (στοιχεία για τον πληθυσμό και το εισόδημα, έτος 1999, στοιχεία για τις εκπομπές, έτος 1996) και από το Eurostat (στοιχεία για το εμπόριο, έτος 2000).

⁵ Το 1996, η Ασία στο σύνολό της αντιπροσώπευε το 33% περίπου των εκπομπών CO₂ παγκοσμίως (έναντι 23% από τις ΗΠΑ και 14% από την ΕΕ). Από το συνολικό αυτό ποσοστό της Ασίας, το 85% περίπου αντιστοιχούσε στις πέντε μεγαλύτερες βιομηχανικές και εκβιομηχανιζόμενες χώρες (Κίνα, Ιαπωνία, Ινδία, Νότια Κορέα και Αυστραλία).

Τις τελευταίες δεκαετίες, μέσω ποικίλων αλλά αποτελεσματικών οικονομικών στρατηγικών, ορισμένα μέρη της Ασίας γνώρισαν έναν οικονομικό μετασχηματισμό, βελτιώνοντας το βιοτικό επίπεδο εκατοντάδων εκατομμυρίων κατοίκων (παρά την κρίση της Ανατολικής Ασίας τα τελευταία έτη). Το κοινωνικό και περιβαλλοντικό κόστος αυτής της ταχείας αλλαγής δεν έχει ακόμα πλήρως αντιμετωπιστεί, και η Ασία γνωρίζει επίσης τις ίδιες παγκόσμιες προκλήσεις με την Ευρώπη – η οικονομική ανασφάλεια, η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, η μάστιγα του AIDS, το διεθνικό έγκλημα. Η Ασία επωφελείται και από τις δυνατότητες που προσφέρει η παγκοσμιοποίηση, και πολλές χώρες της περιοχής έχουν δείξει την ικανότητά τους να αξιοποιούν πλήρως αυτές τις δυνατότητες.

Στην Ασία υπάρχει επίσης μία εντυπωσιακή ποικιλότητα. Η περιοχή περιλαμβάνει τρεις από τις πέντε μεγαλύτερες χώρες του κόσμου, ως προς τον πληθυσμό τους (Κίνα, Ινδία, Ινδονησία), και ορισμένες από τις μικρότερες (Μπρούνι, Μπουτάν, Μαλδίβες) – καθώς και δύο χώρες με την υψηλότερη και χαμηλότερη πυκνότητα πληθυσμού στον κόσμο (Σιγκαπούρη και Μογγολία αντίστοιχα). Περιλαμβάνει κάποιες από τις πλουσιότερες χώρες του κόσμου (Ιαπωνία, Σιγκαπούρη, Αυστραλία) και κάποιες από τις φτωχότερες (από το Αφγανιστάν μέχρι τη Νότια Κορέα)⁶. Υπάρχει μία υπερβολικά πλούσια πολιτιστική και θρησκευτική ποικιλότητα σε ολόκληρη την περιοχή, που αντικατοπτρίζει τους ιστορικούς πολιτισμούς της Νότιας Ασίας, της Νοτιοανατολικής Ασίας, της Κίνας, της Ιαπωνίας και της Κορέας, και εν προκειμένω δε τις πολλαπλές πολιτιστικές κληρονομίες της Αυστραλασίας. Επιπλέον, αυτή η ποικιλότητα μπορεί να αποτελεί πηγή έντασης, με έντονους εθνοτικούς ή θρησκευτικούς διαχωρισμούς σε ορισμένες χώρες, που ενίοτε απειλούν να διαρρήξουν τον κοινωνικό ιστό. Υπάρχει επίσης εντυπωσιακή πολιτική ποικιλότητα σε ολόκληρη την Ασία, όπου η Ινδονησία μόλις πρόσφατα αναδύθηκε από μία μακρόχρονη περίοδο “καθοδηγούμενης δημοκρατίας” και άλλες χώρες εξακολουθούν να έχουν στρατιωτικές ή θεοκρατικές δικτατορίες. Δεν πρέπει επίσης να παραβλέπεται ο σημαντικός πλούτος της ποικιλότητας (εθνοτικής, κοινωνικής ή πολιτιστικής) στο εσωτερικό ορισμένων χωρών της περιοχής, όπως στην Ινδία, την Κίνα, την Ινδονησία και τις Φιλιππίνες ή στη Μπούρμα/Μυανμάρ.

Από το 1994 που εκπονήθηκε η στρατηγική, η Ασία άλλαξε σημαντικά, τόσο σε οικονομικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο. Η διαρκώς μεγαλύτερη οικονομική αισιοδοξία που χαρακτήριζε την Ανατολική Ασία για αρκετές δεκαετίες επλήγη σοβαρά από τη χρηματοοικονομική κρίση που ξέσπασε το 1997. Αρχίζοντας με τη χρηματοοικονομική κατάρρευση στην Ταϊλάνδη, η κρίση εξαπλώθηκε ταχέως σε ολόκληρη την περιοχή. Στο μεγαλύτερο μέρος της Ανατολικής Ασίας οι αιτίες της κρίσης έγκεινται τόσο σε εσωτερικά ζητήματα χρηματοπιστωτικής και εταιρικής διοίκησης, διαχείρισης του χρέους και δημοκρατικής ευθύνης, όσο και σε εξωτερικά ζητήματα σχετικά με την κυκλική ζήτηση βασικών εξαγωγών και την κινητικότητα και μεταβλητότητα των βραχυπρόθεσμων κεφαλαιουχικών ροών. Τόσο ο κοινωνικός όσο και ο πολιτικός αντίκτυπος της κρίσης ήταν σημαντικός, επιφέροντας την πτώση ορισμένων κυβερνήσεων της περιοχής – ιδιαίτερα η Ινδονησία γνώρισε τις σοβαρότερες οικονομικές και κοινωνικές εντάσεις.

⁶ Οκτώ χώρες έχουν ταξινομηθεί από τα Ηνωμένα Έθνη ως οι Λιγότερο Ανεπτυγμένες Χώρες: Αφγανιστάν, Μπανγκλαντές, Μπουτάν, Μαλδίβες, Νεπάλ, Μπούρμα/Μυανμάρ, Καμπότζη και Λάος (καθώς και η Υεμένη, που δεν καλύπτεται στο παρόν έγγραφο). Η Βόρεια Κορέα, καίτοι δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών, θεωρείται επίσης μία από τις φτωχότερες χώρες του πλανήτη.

Η σχετικά ταχεία οικονομική ανάκαμψη επιβεβαίωσε τον υποκείμενο οικονομικό δυναμισμό των αναδύομενων οικονομιών της Ανατολικής Ασίας. Η συνεισφορά της Ευρώπης σε αυτή την ανάκαμψη, ειδικότερα μέσω του ανοίγματος των αγορών μας και της στήριξης στη «δέσμευση για συναλλαγές και επενδύσεις» που εγκρίθηκε κατά τη δεύτερη Σύνοδο Κορυφής ASEM στο Λονδίνο τον Απρίλιο του 1998, ήταν αποφασιστικής σημασίας. Οι αλλαγές των εμπορικών ροών που προκύπτουν από την κρίση σημαίνουν ότι το εμπορικό έλλειμμα της ΕΕ με την Ασία αυξήθηκε από 13,3 δισεκατ. ευρώ το 1996 σε 121,5 δισεκατ. ευρώ το 2000⁷. Η κρίση τόνισε παρόλα αυτά την επιτακτική ανάγκη για όλες τις ενδιαφερόμενες χώρες (την Ιαπωνία εξίσου με την Κίνα και τις άλλες αναδύομενες οικονομίες της περιοχής⁸) να συνεχίσουν ένα προβλεπτικό πρόγραμμα δράσης για τη μεταρρύθμιση τόσο των χρηματοπιστωτικών και εταιρικών τομέων όσο και του τομέα της κοινωνικής πολιτικής⁹.

Στη Νότια Ασία, ιδίως στην Ινδία, οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις ωφέλησαν την οικονομία και στήριξαν ένα πιο συγκρατημένο αλλά ομαλό ρυθμό ανάπτυξης. Για να επωφεληθούν οι χώρες αυτές πλήρως από τις εμπορικές και επενδυτικές δυνατότητες που τους προσφέρονται, οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις πρέπει να συνεχιστούν και να εξαπλωθούν ευρύτερα σε ολόκληρη την περιοχή.

Η πολιτική σκηνή στην Ασία άλλαξε επίσης σημαντικά τα τελευταία έτη. Στο συγκεκριμένο τμήμα της ηπείρου, οι συνεχιζόμενες εντάσεις μεταξύ Ινδίας και Πακιστάν για το Κασμίρ έχουν προσλάβει σήμερα πυρηνική διάσταση. Στη Νοτιοανατολική Ασία, η πολιτική μετάβαση και η οικονομική κρίση στην Ινδονησία συνέβαλε στο να τεθούν οι βάσεις του εκδημοκρατισμού και της καλύτερης διακυβέρνησης, διαπιστώνοντας παράλληλα αύξηση φυγόκεντρων πιέσεων που μπορεί να απειλήσουν την ακεραιότητα της χώρας. Ο ASEAN αύξησε τον αριθμό των μελών του προκειμένου να συμπεριλάβει τη Μπούρμα/Μιανμάρ, την Καμπότζη και το Λάος, ενώ το Ανατολικό Τιμόρ, παραμονές της ανακήρυξής του ως ανεξάρτητου κράτους, μπορεί σύντομα να υποβάλει αίτηση για να καταστεί το ενδέκατο μέλος του ASEAN. Στη Βορειοανατολική Ασία, η «Sunshine Policy» του Προέδρου Κιμ Ντάε Γιουνγκ επέφερε εντυπωσιακές αλλαγές στις προοπτικές ειρήνευσης στη Χερσόνησο της Κορέας, ενώ η Κίνα εξακολουθεί τις εσωτερικές οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις της, και την άσκηση μια διαρκώς μεγαλύτερης οικονομικής και πολιτικής επιρροής σε ολόκληρη την περιοχή, υποστηρίζοντας περισσότερο την επιδίωξη των περιφερειακών και παγκόσμιων συμφερόντων της.

Στα τέλη της δεκαετίας του 1990 ενισχύθηκαν επίσης σημαντικά οι προσπάθειες για περιφερειακό διάλογο και συνεργασία, ιδίως στην Ανατολική Ασία, με την έναρξη του διαλόγου «ASEAN+3» (και την έγκαιρη εδραίωση μιας ανατολικοασιατικής παρουσίας στο ASEM), τη σταδιακή ενίσχυση του ΑΠΦ ως φόρουμ για τη δημιουργία εμπιστοσύνης, και τα διαρκώς περισσότερα σημεία μιας αναπτυσσόμενης έννοιας της ανατολικοασιατικής

⁷ Το 2000, η ΕΕ είχε συνολικό εμπορικό έλλειμμα της τάξης των 86,9 δισ. ευρώ, ποσό που αντιπροσωπεύει έλλειμμα 121,5 δισ. ευρώ με την Ασία (και επιπλέον 26,7 δισ. ευρώ με την ΚΑΚ, 4,9 δισ. ευρώ με τις χώρες ΑΚΕ και 1,0 δισ. ευρώ με τη Νότια και Κεντρική Αμερική), και πλεόνασμα της τάξης των 67,2 δισ. ευρώ με τον υπόλοιπο κόσμο.

⁸ Η συνεχής ύφεση που παρατηρείται στην Ιαπωνία δεν της επιτρέπει να διαδραματίσει τον παραδοσιακό κινητήριο ρόλο της στην απορρόφηση των εξαγωγών από άλλα μέρη της περιοχής, ένα ρόλο που προς το παρόν τουλάχιστον έχουν αναλάβει η ΕΕ και οι ΗΠΑ.

⁹ Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ συνέβαλε επίσης σημαντικά όσον αφορά την παροχή συμβουλών μετά την ασιατική κρίση, ιδίως μέσω του Ταμείου υπέρ Αναπτυσσόμενων Χωρών ASEM και του Ευρωπαϊκού Δικτύου Χρηματοοικονομικής Εμπειρογνομοσύνης (EFEX).

ταυτότητας (επηρεασμένης ίσως σε μεγάλο βαθμό από την κοινή εμπειρία στη διάρκεια της χρηματοοικονομικής κρίσης). Παράλληλα, ο ASEAN φαίνεται τα τελευταία έτη να έχει απολέσει κάπως την κεκτημένη ταχύτητά του, αντικατοπτρίζοντας εν μέρει την αποκλειστική ενασχόληση της Ινδονησίας με εσωτερικά προβλήματα, και εν μέρει τη βασική δυσκολία ορισμένων ζητημάτων που αντιμετώπισε ο ASEAN (για παράδειγμα η ολοκλήρωση της AZEΣ, η ανταπόκριση στη χρηματοοικονομική κρίση και η απορρόφηση τριών νέων μελών). Στη Νότια Ασία που, από πολλές απόψεις, ξεχωρίζει από την υπόλοιπη περιοχή, το SAARC προσφέρει τη δυνατότητα ευρείας περιφερειακής συνεργασίας με διαφοροποιημένους στόχους, ακόμα και αν οι πολιτικές εντάσεις εξακολουθούν να παρεμποδίζουν τη δημιουργία της προτεινόμενης «Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών της Νότιας Ασίας», βασικό βήμα για την ένταξη της περιοχής στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

2.2. Ευρώπη

Συγκριτικά με την Ασία, η Ευρώπη έχει παρεμφερή συνολική οικονομική βαρύτητα, καίτοι αυτή κατανέμεται μεταξύ ενός κατά πολύ μικρότερου, αλλά πλουσιότερου πληθυσμού. Η Ευρώπη, όπως και η Ασία, αντλεί οφέλη από μία πλούσια ποικιλότητα πολιτιστικών και γλωσσικών παραδόσεων, αλλά η κοινή κληρονομιά μας (τόσο των συρράξεων όσο και της συνεργασίας) μας οδήγησε στην ανάληψη της πλέον μεγαλεπήβολης άσκησης περιφερειακής ολοκλήρωσης στον κόσμο, με μία ενιαία αγορά που ενώνει τον ευρωπαϊκό οικονομικό χώρο και, από το 1999, ένα ενιαίο νόμισμα παγκόσμιας σημασίας. Αυτή η ολοκλήρωση μας επέτρεψε επίσης να επωφεληθούμε από μία πεντηκονταετία και πλέον εσωτερικής ειρήνης και να προετοιμάζουμε σήμερα την επανένωση μιας ευρύτερης Ευρώπης, που στο παρελθόν είχε χωριστεί για ιδεολογικούς λόγους. Τη δεκαετία του 1990, όμως, έλαβαν χώρα φονικές εθνοτικές συρράξεις στα σύνορα της Ένωσης, που αποτελούν τη σοβαρότερη απειλή για την ευρωπαϊκή ειρήνη και ασφάλεια μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου.

<u>Συνοπτική επισκόπηση της ΕΕ</u>			
<i>ΕΕ 15</i>	<i>Πληθυσμός 375 εκατ.</i> <i>(6% του συνόλου παγκοσμίως)</i>	<i>ΑΕΠ 8,213 δισ. \$</i> <i>(28% του συνόλου παγκοσμίως)</i>	<i>Εκπομπές CO₂ 3,1 δισ. τόν.</i> <i>(14% του συνόλου παγκοσμίως)</i>
<i>Υποψήφιες χώρες</i>	<i>Πληθυσμός 168 εκατ.</i>	<i>ΑΕΠ 556 δισ. \$</i>	<i>Εκπομπές CO₂ 1,0 δισ. τόν.</i>
<i>ΕΕ +</i>	<i>Πληθυσμός 544 εκατ.</i> <i>(9% του συνόλου παγκοσμίως)</i>	<i>ΑΕΠ 8,769\$</i> <i>(30% του συνόλου παγκοσμίως)</i>	<i>Εκπομπές CO₂ 4,1 δισ. τόν.</i> <i>(18% του συνόλου παγκοσμίως)</i>
<i>Κατά κεφαλή εισόδημα</i>			
	<i>ΕΕ 15</i>	<i>21,877\$</i>	
	<i>Υποψήφιες χώρες</i>	<i>3,306\$</i>	
	<i>ΕΕ+Υποψήφιες χώρες</i>	<i>16,131\$</i>	
<i>Μερίδιο της ΕΕ 15 στο διεθνές εμπόριο</i>			
<i>Εσωτερικό εμπόριο της ΕΕ</i>	<i>23,3%</i>	<i>Εξωτερικό εμπόριο της ΕΕ</i>	<i>14,4%</i>
<i>Συνολικό εμπόριο της ΕΕ</i>	<i>37,7%</i>		

Η ΕΕ καθαυτή γνώρισε σημαντικές αλλαγές τα τελευταία έτη. Η γένεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992, συνέπεσε με την ουσιαστική ολοκλήρωση της Ενιαίας Αγοράς που ξεκίνησε τη δεκαετία του 1980. Έκτοτε, η παρουσίαση του ευρώ το 1999 δημιούργησε μία πλήρη οικονομική και νομισματική ένωση που καλύπτει τα περισσότερα κράτη μέλη και προώθησε ένα σημαντικό νέο παγκόσμιο νόμισμα. Οι οικονομικές επιδόσεις της ΕΕ βελτιώθηκαν επίσης σημαντικά τα τελευταία έτη, με σταθερή αν και συγκρατημένη οικονομική ανάπτυξη και χαμηλό πληθωρισμό, αντικατοπτρίζοντας εν μέρει ένα νέο πνεύμα ελευθέρωσης και καινοτομίας σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή βιομηχανία και εν μέρει την οικονομική και νομισματική πειθαρχία που απαιτείται για τη νομισματική

ολοκλήρωση (και προσδοκώντας επίσης να επωφεληθεί πλήρως από τις δυνατότητες που προσφέρει η αναφαινόμενη κοινωνία της γνώσης). Με σταθερές μακροοικονομικές βάσεις και με συνεχείς διαρθρωτικές αλλαγές, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα αποτελέσουν σημαντικό πόλο ανάπτυξης και σταθερότητας στην παγκόσμια οικονομία.

Συνεχίζονται εν γένει σε ικανοποιητικό βαθμό οι προετοιμασίες για τη διεύρυνση της Ένωσης από το 2003 και εξής, με την τελική προοπτική μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα αριθμεί 28 μέλη και πληθυσμό 544 εκατ. κατοίκους. Οι εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ έχουν επίσης μετασηματιστεί ως αποτέλεσμα των Συνθηκών του Μάαστριχτ και του Άμστερνταμ, με τη θέσπιση το 1993 μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (και την ενίσχυση αυτής της πολιτικής το 1999 με την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής πολιτικής στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας), και την αυξανόμενη σημασία των ζητημάτων δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων στις εξωτερικές σχέσεις μας (αμφότερες στον πρώτο και τον τρίτο «πυλώνα»). Η Συνθήκη της Νίκαιας, μετά την κύρωσή της, θα παγιώσει περαιτέρω τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και θα προετοιμάσει το πεδίο για τη διεύρυνση. Τα τελευταία έτη και η Επιτροπή καθαυτή αποτέλεσε αντικείμενο σημαντικής αλλαγής, με την εκ νέου επικέντρωση των προτεραιοτήτων και πόρων μας, και με μία ευρεία μεταρρύθμιση που έχει αναληφθεί σε σχέση με τη διαχείριση της εξωτερικής βοήθειας.

2.3. Το παγκόσμιο πλαίσιο

Παράλληλα με την εξέλιξη της Ασίας και της Ευρώπης, εξελίσσεται και το παγκόσμιο πλαίσιο εντός του οποίου ενεργούμε. Η «παγκοσμιοποίηση» καθαυτή δεν αποτελεί και τόσο νέο φαινόμενο, εφόσον κατά το 18ο και 19ο αιώνα σημειώθηκαν επίσης ταχείες και σημαντικές αλλαγές στην οργάνωση της παγκόσμιας οικονομίας. Το νέο στοιχείο των τελευταίων ετών είναι η ταχύτητα με την οποία τα γεγονότα σε ένα μέρος του κόσμου επηρεάζουν τις συνθήκες σε ένα άλλο, και η ένταση της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής αλληλεξάρτησής μας. Η κρίση στην Ανατολική Ασία κατέστησε πλήρως αντιληπτή στις χώρες της περιοχής την εξάρτησή τους από τις διεθνείς κεφαλαιουχικές ροές, και τόνισε εκ νέου τη σημασία των διεθνών συναλλαγών ως κινητήριας δύναμης ανάπτυξης και ανάκαμψης. Αλλά και η Ευρώπη υπόκειται στους ίδιους κανόνες της αγοράς, και πρέπει να είναι εξίσου προσεκτική όσον αφορά την ανάγκη χρηστής διακυβέρνησης στο χρηματοπιστωτικό και εταιρικό τομέα, ή την τεράστια σημασία που έχουν οι ευνοϊκά αποδεκτές και πραγματοποιήσιμες κοινωνικές πολιτικές.

Αυτή η διαρκώς αυξανόμενη παγκόσμια αλληλεξάρτηση συνεπάγεται επίσης όλο και περισσότερες παγκόσμιες ευθύνες. Η ΕΕ και οι Ασιάτες εταίροι της έχουν κοινό συμφέρον να προάγουν την ειρήνη και την ασφάλεια σε παγκόσμιο επίπεδο, να βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα των ΗΕ και να αντιμετωπίζουν τις παγκόσμιες περιβαλλοντικές προκλήσεις. Είναι επίσης προς το κοινό συμφέρον μας να εξετάσουμε τη «σκοτεινή πλευρά της παγκοσμιοποίησης», να καταπολεμήσουμε το διεθνικό έγκλημα (συμπεριλαμβανομένων της παράνομης διακίνησης γυναικών και παιδιών, της μεταφοράς λαθρομεταναστών, της διακίνησης ναρκωτικών και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες) και την τρομοκρατία, καθώς και να αντιμετωπίσουμε παγκόσμιες μάστιγες όπως η φτώχεια και οι επιδημικές ασθένειες. Ειδικότερα το HIV/AIDS εξαπλώνεται ταχέως σε ορισμένα μέρη της Ασίας, με δυνάμει σοβαρό οικονομικό αντίκτυπο εκτός του τρομακτικού ανθρώπινου κόστους.

Η παγκοσμιοποίηση ασφαλώς προσφέρει δυνατότητες αλλά και προκλήσεις. Πολλές ασιατικές χώρες, ιδίως στην Ανατολική Ασία, επωφελήθηκαν σε μεγάλο βαθμό για δεκαετίες από την απόδοση της ισχυρής οικονομικής ανάπτυξης που καθοδηγείτο από τις εξαγωγές και

τις ξένες επενδύσεις (και η κρίση στην Ανατολική Ασία πιθανόν να αποτελεί απλώς μία προσωρινή αποκατάσταση αυτής της διαδικασίας). Οι επιδόσεις οικονομικής ανάπτυξης της Ευρώπης, βραδύτερες και ωριμότερες από αυτές της Ασίας, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις εξωτερικές συναλλαγές και επενδύσεις, και από την επιτυχία του ανοικτού και βασισμένου σε κανόνες πολυμερούς εμπορικού συστήματος που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της ΓΣΔΕ και σήμερα του ΠΟΕ.

Είναι προς το επιτακτικό συμφέρον αμφοτέρων των περιοχών η περαιτέρω ενίσχυση αυτού του συστήματος, και ιδίως η έγκαιρη έναρξη ενός νέου Γύρου πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων. Οι διαπραγματεύσεις αυτές, βάσει ενός ευρέος προγράμματος δράσης που θα περιλαμβάνει βασικά ζητήματα όπως οι επενδύσεις και ο ανταγωνισμός, είναι αποφασιστικής σημασίας για την αναζωογόνηση της οικονομικής ανάπτυξης στην Ασία μετά την οικονομική κρίση, και ειδικότερα για την ενθάρρυνση αυξημένων ροών ΑΞΕ στην περιοχή. Η περαιτέρω ενίσχυση του πολυμερούς εμπορικού συστήματος είναι ακόμα πιο σημαντική για τις φτωχότερες χώρες της Ασίας, που υφίστανται μεγαλύτερες απώλειες από οιαδήποτε πιθανή μεταστροφή της έμφασης από τον πολυμερισμό προς ένα περιφερειακό ή διμερές εμπορικό καθεστώς – ιδίως εάν αυτό το καθεστώς τείνει περισσότερο προς την εκτροπή παρά προς τη δημιουργία εμπορίου, ή εάν απλώς αποκλειστούν οι φτωχότερες χώρες.

Συνεπώς είναι προς το κοινό συμφέρον της ΕΕ και των Ασιατών εταίρων της να καταβάλουν προσπάθειες για την περαιτέρω ενίσχυση του ΠΟΕ και για περαιτέρω μείωση τόσο των δασμολογικών όσο και μη δασμολογικών φραγμών σε ολόκληρο τον πλανήτη. Η επιτυχής ένταξη της Κίνας στον ΠΟΕ είναι αποφασιστικής σημασίας εν προκειμένω. Παράλληλα, είναι ουσιαστικό για τις αναπτυσσόμενες χώρες της περιοχής (αλλά και για τις ανεπτυγμένες χώρες) να δημιουργηθεί ένα σωστό πλαίσιο πολιτικής για τη μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η παγκοσμιοποίηση. Άλλως τα 800 εκατ. άτομα που διαβιώνουν κάτω από το όριο της φτώχειας στην Ασία κινδυνεύουν να καταστούν περισσότερο περιθωριακά.

Είναι επίσης προς το κοινό συμφέρον της ΕΕ και των Ασιατών εταίρων της να εργαστούν από κοινού για να ενισχύσουν τις παγκόσμιες προσπάθειες όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος, ενώ οι εκβιομηχανισμένες και εκβιομηχανιζόμενες χώρες της περιοχής (ιδίως η Ιαπωνία, η Κίνα και η Ινδία) θα κληθούν να παίξουν σημαντικό ρόλο για την προώθηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης για το παγκόσμιο περιβάλλον. Θα πρέπει να αναγνωρίσουμε το γεγονός ότι οι μεγαλύτερες ασιατικές χώρες έχουν ήδη αρχίσει να λαμβάνουν σημαντικά μέτρα για τη μείωση των εκπομπών που ευθύνονται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου, ακόμα και χωρίς την ύπαρξη επίσημων δεσμεύσεων για μείωση ή περιορισμούς δυνάμει του πρωτοκόλλου του Κυότο. Η ΕΕ, από κοινού με άλλες βιομηχανικές χώρες, θα πρέπει να συνεχίσει να υποστηρίζει τις προσπάθειες αυτές με τη μεταφορά τεχνολογίας και κατάλληλη σχετική βοήθεια. Οι συνεχείς προσπάθειες για την εξασφάλιση μιας συνολικής δέσμευσης σε παγκόσμια κλίμακα για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος θα έχουν αποφασιστική σημασία για την προστασία των συμφερόντων των μελλοντικών γενεών τόσο στις δικές μας περιοχές όσο και σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Τη δεκαετία του 1990, με το διαδίκτυο και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, η πληροφορία απέκτησε παγκόσμια διάσταση. Τα πλήρη αποτελέσματα αυτής της επανάστασης της πληροφορίας δεν έχουν ακόμα καταστεί πλήρως απτά, αλλά το πεδίο που προσφέρει για άμεση και έμμεση επαφή μεταπλάθει ήδη την αλληλεπίδρασή μας ακόμα και με τις πλέον απομακρυσμένες περιοχές του κόσμου. Η πρόσβαση στην πληροφορία αποτελεί κρίσιμο καθοριστικό παράγοντα όσον αφορά την ικανότητα της κοινωνίας να ανταποκρίνεται σε

αυτές τις νέες δυνατότητες, και το κλείσιμο του «ψηφιακού χάσματος», τόσο στο εσωτερικό όσο και μεταξύ των κοινωνιών μας, είναι αποφασιστικής σημασίας εν προκειμένω.

3. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ : ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Οι σχέσεις της ΕΕ με τις ασιατικές χώρες σημείωσαν εντυπωσιακή εξέλιξη τα τελευταία έτη, και δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ισόρροπη και ευρεία προσέγγιση που απαιτούσε η στρατηγική του 1994 διαδραμάτισε ουσιαστικό ρόλο στον εκσυγχρονισμό των σχέσεών μας με αυτή την αχανή περιοχή. Πολλά έχουν επιτευχθεί από το 1994, αν και υπάρχει ακόμα σημαντικό δυναμικό για περαιτέρω ενίσχυση των σχέσεών μας.

Από το 1994, ο **πολιτικός διάλογός** μας με βασικούς εταίρους της περιοχής έχει αναπτυχθεί σημαντικά, με νέους διάλογους σε επίπεδο Συνόδου Κορυφής στο πλαίσιο της Συνάντησης Ασίας-Ευρώπης (ASEM) και με την Κίνα, την Ινδία, την Ιαπωνία και (σύντομα) την Κορέα, με τον τρέχοντα διάλογο ΕΕ-ASEAN, περιλαμβανομένης της συμμετοχής της ΕΕ στο περιφερειακό φόρουμ ASEAN (ΑΠΦ), και με τις συνεχιζόμενες επαφές υψηλού επιπέδου με την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία. Η ΕΕ συνεχίζει να συμβάλει ενεργά σε ζητήματα ειρήνης και ασφάλειας στην περιοχή, για παράδειγμα η βοήθειά μας για την εγκαθίδρυση δημοκρατικής κυβέρνησης στη Καμπότζη και το Ανατολικό Τιμόρ, η στήριξή μας για τους πρόσφυγες στο και από το Αφγανιστάν, η στήριξή μας στον ενδοκορεατικό διάλογο και η συμβολή μας στο ΚΕΔΟ. Η ΕΕ καθιέρωσε επίσης ένα σημαντικό διάλογο για τα δικαιώματα του ανθρώπου με την Κίνα (και ευελπιστεί να αναπτύξει ένα τέτοιο διάλογο με τη Βόρεια Κορέα) στην Ινδονησία υποστηρίζουμε ενεργά τις προσπάθειες για την ενίσχυση της διακυβέρνησης και τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών' και σε σχέση με τη Μπούρμα/Μιανμάρ και το Πακιστάν η ΕΕ συνεχίζει να ενθαρρύνει κάθε άνοιγμα προς τη δημοκρατία.

Τα ανωτέρω αποτελούν στέρεες βάσεις στις οποίες μπορούμε να στηριχθούμε για τη βελτίωση του διαλόγου μας με τις χώρες της περιοχής. Πρέπει να μπορούμε να συζητούμε ζητήματα για τα οποία, ενδεχομένως, έχουμε διαφορετικές απόψεις, καθώς και να εντοπίζουμε τομείς κοινού ενδιαφέροντος. Πρέπει να δώσουμε έμφαση σε τομείς όπου η ΕΕ και οι Ασιάτες εταίροι της μπορούν να καταβάλουν από κοινού προσπάθειες για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε όλοι μας. Και, επιπλέον, πρέπει να εντείνουμε τις κοινές προσπάθειες για την ενίσχυση των διεθνών οργανισμών από τους οποίους όλοι εξαρτώμεθα.

Το θεσμικό πλαίσιο των σχέσεών μας με τις ασιατικές χώρες ποικίλλει¹⁰, και μόνον λιγιστές χώρες της περιοχής δεν έχουν ακόμα συνάψει συμφωνίες συνεργασίας εφ' όλης της ύλης

¹⁰ Η ΕΚ δεσμεύεται με ευρείες συμφωνίες συνεργασίας (περιλαμβανομένων ρητρών σχετικά με τη δέσμευση αμφοτέρων των εταίρων για τα δικαιώματα του ανθρώπου, τις δημοκρατικές αρχές και το κράτος δικαίου, και με την ενδεχόμενη αναστολή της συμφωνίας) με πέντε χώρες της Ασίας – Νεπάλ, Λάος, Καμπότζη, Μπανγκλαντές και Νότια Κορέα' παρεμφερής συμφωνία, που δεν έχει ακόμα συναφθεί ή υπογραφεί, αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγματεύσεων με το Πακιστάν. Παρεμφερείς συμφωνίες (αλλά χωρίς ρήτρα αναστολής) διέπουν τις σχέσεις της ΕΚ με με τέσσερις χώρες – Ινδία, Μογγολία, Σρι Λάνκα και Βιετνάμ – και με το Μακάο. Μία συμφωνία συνεργασίας παλαιότερου τύπου εξακολουθεί να ισχύει με εννέα χώρες μέλη του ASEAN (το Βιετνάμ, το Λάος και η Καμπότζη έχουν προσχωρήσει σε αυτήν εκτός από τις ξεχωριστές, μεταγενέστερες διμερείς συμφωνίες τους) και με την Κίνα. Οι σχέσεις μας με την Αυστραλία, τη Νέα Ζηλανδία και την Ιαπωνία διέπονται από κοινές δηλώσεις.

(«τρίτης γενεάς») με την ΕΚ. Από την άποψη αυτή, η Ασία υπολείπεται άλλων περιοχών, όπως η Λατινική Αμερική, η Μεσόγειος και η ΚΑΚ. Η αναβάθμιση της θεσμικής βάσης των σχέσεών μας με τους σημαντικότερους εταίρους στην Ασία θα επιτρέψει τη συνεκτικότερη προσέγγιση όλων των συναφών ζητημάτων (στον πολιτικό τομέα και τον τομέα της ασφάλειας καθώς και για οικονομικά και σχετικά με την ανάπτυξη ζητήματα), θα δημιουργήσει ισχυρό κίνητρο για την εντατικοποίηση του διαλόγου και της συνεργασίας μας σε όλους τους τομείς, και θα σηματοδοτήσει σαφώς τη δημόσια δέσμευση αμφότερων μερών να προάγουν τη σχέση μας σε ένα νέο επίπεδο.

ΕΕ και Ινδία : μία εταιρική σχέση μεταξύ των μεγαλύτερων δημοκρατιών του κόσμου

Η εταιρική σχέση ΕΕ-Ινδίας έφθασε ένα σημείο καμπής με την πρώτη Συνεδρίαση της Συνόδου Κορυφής, τον Ιούνιο του 2000 στη Λισαβόνα. Η Σύνοδος Κορυφής συμφώνησε για τη δημιουργία ενός συνασπισμού συμφερόντων για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων όπως η προαγωγή της ειρήνης και της ασφάλειας, η εξάλειψη των πυρηνικών όπλων, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διεθνούς εγκλήματος, και η αλλαγή του κλίματος, καθώς και για τον καθορισμό ενός προγράμματος δράσης που θα μας βοηθήσει να συνεργαστούμε για την πλήρη χρησιμοποίηση του τεράστιου οικονομικού και εμπορικού δυναμικού των αντίστοιχων αγορών μας και την ενίσχυση της συνεργασίας μας στους τομείς της έρευνας, της επιστήμης και της τεχνολογίας¹¹

Η ΕΕ δεσμεύεται επίσης να συνεργάζεται στενά με την Ινδία για την αντιμετώπιση της πρόκλησης της εξάλειψης της φτώχειας. Από το 1994, η κοινοτική στήριξη για κοινωνική μεταρρύθμιση στην Ινδία, ιδίως στους τομείς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και της βασικής υγειονομικής περίθαλψης, απέδωσε εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Οι σχέσεις μας στον τομέα του **εμπορίου και των επενδύσεων** με την Ασία διευρύνθηκαν σημαντικά, παρά το σημαντικό μεσοπρόθεσμο αντίκτυπο της «κρίσης της Ανατολικής Ασίας» που ξέσπασε το 1997. Το 2000 η Ασία κάλυπτε το 21,1% των συνολικών εξαγωγών της ΕΕ, ποσοστό που καθιστά την Ασία τον τρίτο μεγαλύτερο περιφερειακό εμπορικό εταίρο μας¹². Από την πλευρά των επενδύσεων, η Ασία συνολικά παραμένει ο τέταρτος μεγαλύτερος περιφερειακός επενδυτικός προορισμός για την ΕΕ, αντιστοιχώντας σε 6,8% των εξωτερικών ροών ΑΞΕ και 9,2% των εξωτερικών αποθεμάτων ΑΞΕ το 1999, τελευταίο έτος για το οποίο διατίθενται στοιχεία¹³. Τόσο κατά το διμερή διάλογο με βασικούς εταίρους της περιοχής, όσο και κατά το διάλογο στο πλαίσιο του ΠΟΕ, η ΕΕ καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για τη μείωση των φραγμών στις αμφίδρομες συναλλαγές και επενδύσεις και για τη βελτίωση του θεσμικού, νομικού και κανονιστικού κλίματος που αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματίες μας. Έχουμε επίσης καταβάλει σημαντικές προσπάθειες μέσω προγραμμάτων οικονομικής συνεργασίας όπως το Asia Invest προκειμένου να ενθαρρύνουμε τις ευρωπαϊκές ΜΜΕ να χρησιμοποιούν καλύτερα τις εμπορικές και επενδυτικές δυνατότητες που υπάρχουν στην Ασία.

¹¹ Η Επιτροπή ενέκρινε τον Ιούλιο σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ινδίας.

¹² Το 2000 η Ασία, με 21,1% των εξαγωγών μας (εκτός ΕΕ), έπεται της Ευρώπης εκτός της ΕΕ (30,9%) και της NAFTA (Βορειοαμερικανική Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών) (28,4%), αλλά κάλυψε μεγαλύτερο μέρος του εξωτερικού εμπορίου μας απ'ό,τι οι χώρες της Μεσογείου, της Νότιας και Κεντρικής Αμερικής, του Κόλπου και ΑΚΕ από κοινού (17,1%).

¹³ Το μερίδιο 6,8% της Ασίας στις εξωτερικές ΑΞΕ της ΕΕ το 1999 την τοποθετεί στην τέταρτη θέση, μετά τη NAFTA (67,5%) και την Κεντρική και Νότια Αμερική (15,1%) και μόλις ένα κλάσμα πίσω από την Ευρώπη εκτός της ΕΕ (7,5%).

ΕΕ και Ιαπωνία : διεύρυνση της συνεργασίας μας

Η Ιαπωνία είναι η δεύτερη μεγαλύτερη εξαγωγική αγορά (μετά τις ΗΠΑ) και ένας από τους σημαντικότερους επενδυτές στην ΕΕ. Η υγιής ιαπωνική οικονομία είναι αποφασιστικής σημασίας για την ευημερία μας καθώς και για την αντίστοιχη των περιφερειακών γειτόνων της. Οι σχέσεις μας όμως με την Ιαπωνία υπερβαίνουν κατά πολύ τις αμιγώς οικονομικές, με διαρκώς μεγαλύτερη συνεργασία για παγκόσμια και περιφερειακά ζητήματα, που εκφράζονται ιδίως στο νέο «πρόγραμμα δράσης» που εγκρίθηκε το 2001 στη Σύνοδο Κορυφής ΕΕ-Ιαπωνίας. Βάσει αυτού, καθήκον μας τα επόμενα έτη είναι η έκφραση αυτής της παγκόσμιας εταιρικής σχέσης με συγκεκριμένους όρους, είτε στον πολιτικοοικονομικό είτε στον κοινωνικό τομέα, τόσο στους πολυμερείς οργανισμούς όσο και στις διμερείς σχέσεις μας.

Πρέπει όμως να ενισχύσουμε περαιτέρω το διάλογο και τη συνεργασία μας με την Ασία όσον αφορά ζητήματα εμπορίου και επενδύσεων, καθώς και ευρύτερα θέματα μακροοικονομικής πολιτικής. Τόσο στο πλαίσιο του ΠΟΕ, όσο και κατά τις διμερείς συνομιλίες μας με Ασιάτες εταίρους, πρέπει να εντείνουμε τις προσπάθειές μας με σκοπό τη βελτίωση του ανοικτού πολυμερούς πλαισίου για το εμπόριο και τις επενδύσεις, την κατάργηση των μη δασμολογικών φραγμών στις συναλλαγές και τις επενδύσεις, και τη βελτίωση του νομικού, κανονιστικού και τεχνικού πλαισίου για τους επιχειρηματίες μας. Πρέπει να συνεχίσουμε το έργο μας για τη βελτίωση της εμπορικής πρόσβασης των φτωχότερων αναπτυσσόμενων χωρών (μία ευθύνη που υπέχουν και οι πιο προηγμένες αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας). Πρέπει επίσης να αναπτύξουμε ένα ισχυρότερο διάλογο για ζητήματα χρηματοοικονομικής πολιτικής, κοινολογώντας την εμπειρία μας για την περιφερειακή μακροοικονομική συνεργασία και ενθαρρύνοντας την ευρύτερη χρησιμοποίηση του ευρώ ως διεθνούς νομίσματος.

Η χρηματοδότηση της συνεργασίας μας για τις αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας σημείωσε συγκρατημένη αύξηση τα τελευταία έτη, ανερχόμενη κατά μέσον όρο σε 438 εκατ. ευρώ ετησίως την περίοδο 1996-2000 (αναπτυξιακή βοήθεια και οικονομική συνεργασία από κοινού), έναντι 363 εκατ. ευρώ ετησίως την περίοδο 1991-1995. Υπήρξε όμως σημαντική εξέλιξη όσον αφορά το επίκεντρο (όπου πλέον του 80% της αναπτυξιακής βοήθειας για την Ασία χορηγείται σε χώρες με χαμηλό εισόδημα), ενώ νέα προγράμματα για αμοιβαία επωφελή οικονομική συνεργασία θεσπίστηκαν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις πιο προηγμένες χώρες της περιοχής. Συνεκτιμώντας τις προσπάθειες βοήθειας που κατέβαλαν η ΕΚ και τα κράτη μέλη, η ΕΕ εξακολουθεί να καλύπτει το 80% των συνολικών ροών ΔΑΒ προς την Ασία.¹⁴

Το μεγαλύτερο μέρος της βοήθειας αυτής εστιάστηκε σε άμεσα μέτρα για τη μείωση της φτώχειας, π.χ. με την υποστήριξη του τομέα της υγείας και της εκπαίδευσης, της ανάπτυξης της υπαίθρου και της δημιουργίας θεσμικής υποδομής. Επίσης, ο τομέας του περιβάλλοντος έτυχε αξιόλογης υποστήριξης, μέσω σημαντικών προγραμμάτων σε τομείς όπως η προστασία των δασών, η βιοποικιλότητα και η περιβαλλοντική τεχνολογία. Παράλληλα, καταβλήθηκαν προσπάθειες για την ενίσχυση των οικονομικών δεσμών μεταξύ των δύο περιοχών μας, τόσο

¹⁴ Το 1998-99, κατά μέσον όρο, οι χορηγοί βοήθειας της ΕΕ συνολικά κάλυψαν το 30,4% των συνολικών ροών ΔΑΒ προς την Ασία, μετά την Ιαπωνία (50,9%) αλλά αρκετά μπροστά από τις ΗΠΑ (9,2%). Αυτό μπορεί να συγκριθεί με μερίδιο της ΕΕ της τάξης του 47,5% των ροών ΔΑΒ παγκοσμίως, 27,2% της Ιαπωνίας και 16,2% των ΗΠΑ (στοιχεία DAC)

με τη βελτίωση του επιχειρηματικού και επενδυτικού κλίματος όσο και με την προώθηση των επαφών μεταξύ των επιχειρήσεων στις δύο περιοχές.

Απαιτούνται όμως περαιτέρω προσπάθειες για να διασφαλιστεί ότι τα προγράμματα χορήγησης βοήθειας της ΕΕ στην Ασία μπορούν να επιτύχουν το πλήρες δυναμικό τους. Η Επιτροπή έχει ήδη ξεκινήσει μακρόπνοη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των προγραμμάτων εξωτερικής βοήθειας, και η πλήρης και αποτελεσματική εφαρμογή αυτών των μεταρρυθμίσεων αποτελεί άμεση προτεραιότητα για μας. Η κατανομή των πιστώσεων της βοήθειας πρέπει να αντικατοπτρίζει πλήρως την επικέντρωση στη μείωση της φτώχειας που αναφέρεται στην πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναπτυξιακή πολιτική¹⁵. Επιπλέον δε, θα πρέπει να ενισχύσουμε την οικονομική συνεργασία μας με την Ασία προς το αμοιβαίο συμφέρον μας, ενώ παράλληλα θα πρέπει, αφενός, να συνεχίσουμε να μεριμνάμε ώστε να εντάσσονται πλήρως τα περιβαλλοντικά ζητήματα στις δραστηριότητες συνεργασίας μας και, αφετέρου, να ενισχύσουμε τις προσπάθειές μας σε καίριους τομείς όπως η ενέργεια, η περιβαλλοντική τεχνολογία και η βιοποικιλότητα.

Η ΕΚ παρέχει επίσης σημαντική **ανθρωπιστική βοήθεια** στην Ασία. Την τριετία 1998-2000, ποσό της τάξης των 77,4 εκατ. ευρώ κατά μέσο όρο ετησίως χορηγήθηκε για την ανθρωπιστική βοήθεια μετά από φυσικές ή προκαλούμενες από τον άνθρωπο καταστροφές στην Ασία. Το ποσό αυτό αντιστοιχούσε στο 12,8% των κοινοτικών προσπαθειών στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας σε παγκόσμια κλίμακα. Μόνο το 2000, χορηγήθηκε ανθρωπιστική βοήθεια σε περισσότερες από δώδεκα χώρες στην Ασία, ανάλογα με τις ανάγκες. Καταβλήθηκαν ιδιαίτερες προσπάθειες για το Αφγανιστάν, την Καμπότζη, την Ινδία, την Ινδονησία, τη Βόρεια Κορέα, τη Μογγολία, τις Φιλιππίνες, την Ταϊλάνδη (πρόσφυγες από τη Μπούρμα) και το Ανατολικό Τιμόρ. Στις αρχές του έτους χορηγήθηκε σημαντική συνεισφορά στα θύματα του σεισμού στο Gujarat (Ινδία). Συνεχίστηκε επίσης το έργο για την πρόληψη των καταστροφών, με ένα δεύτερο στάδιο του προγράμματος DipEcho που χρηματοδοτήθηκε το 2000.¹⁶

Ένα στοιχείο που δεν φαίνεται να έχει εξελιχθεί ευρέως είναι ο βαθμός **αμοιβαίας ενημέρωσης** μεταξύ των δύο περιοχών, με στερεότυπα για αμφότερες πλευρές που απορρίπτουν ακόμα την Ευρώπη ως ενδοσκοπική και απηρχαιωμένη, και την Ασία ως μακρινή και εξωτική ήπειρο, παρουσιάζοντας περισσότερες προκλήσεις απ' ό,τι δυνατότητες. Πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για την προαγωγή της εικόνας της Ευρώπης στην Ασία. Είναι επιτακτική ανάγκη να ενισχυθεί και να επεκταθεί το δίκτυο των Αντιπροσωπειών της ΕΚ στην περιοχή¹⁷.

¹⁵ «Η πολιτική για την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας», COM(2000)212, 26 Απριλίου 2000

¹⁶ Την περίοδο 1998-2000, η Ασία ήταν ο τρίτος μεγαλύτερος δικαιούχος κοινοτικής ανθρωπιστικής βοήθειας, μετά την πρώην Γιουγκοσλαβία (36,8% των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων) και τις χώρες ΑΚΕ (24,4%), ακολουθούμενη από τις χώρες ΚΑΚ (7,9%), τη Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική (6,3%), και τη Λατινική Αμερική (6,1%).

¹⁷ Σήμερα η ΕΕ έχει δώδεκα Αντιπροσωπείες στην περιοχή, στο Κολόμπο, στη Ντάκα, στο Ισλαμαμπάντ, στο Νέο Δελχί, στην Μπανγκόκ, στο Ανόι, στην Τζακάρτα, στη Μανίλα, στο Πεκίνο (και επιπλέον Γραφείο στο Χονγκ Κονγκ), στη Σεούλ, στο Τόκιο και στην Καμπέρα. Δύο από αυτές (Ανόι και Κολόμπο) λειτουργούν από το 1994.

Η ΕΕ και η αναδυόμενη Ανατολική Ασία : ASEAN και Κίνα

Η οικονομική ανάπτυξη συνεχίζεται στις περισσότερες αναδυόμενες οικονομίες της Ανατολικής Ασίας μετά την οικονομική κρίση και ο συνεχής μετασχηματισμός τους αλλάζει την όψη της περιοχής. Οι πολιτικές και οικονομικές σχέσεις της ΕΕ με τις χώρες αυτές έχουν εμβαθυνθεί σημαντικά από το 1994, συνοδευμένες από διεύρυνση του φάσματος των δραστηριοτήτων μας για τη συνεργασία.

Οι σχέσεις μας με την Κίνα εξακολουθούν να εντείνονται, μέσω τακτικών επαφών σε όλα τα επίπεδα, από ετήσιες Συνόδους Κορυφής μέχρι συνεδριάσεις εμπειρογνομώνων. Η επιτυχής Υπουργική Σύνοδος ΕΕ-ASEAN στο Vientiane το Δεκέμβριο του 2000 επιτρέπει περαιτέρω ενίσχυση αυτής της παλαιόθεν υπάρχουσας σχέσης, και η ΕΕ διαδραματίζει ένα διαρκώς πιο ενεργό ρόλο στο Περιφερειακό Φόρουμ του ASEAN.

Η συνεχής ενίσχυση των σχέσεών μας με αυτές τις χώρες, και τα συγκεκριμένα επιτευχθέντα αποτελέσματα, είναι μία δοκιμή αποφασιστικής σημασίας για τις σχέσεις ΕΕ-Ασίας τα προσεχή έτη.

Επιπλέον, είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι εκπαιδευτικές και πολιτιστικές ανταλλαγές μας με την περιοχή (στο πλαίσιο προγραμμάτων οικονομικής συνεργασίας), με σκοπό τη διεύρυνση και ενίσχυση του φάσματος σεμιναρίων και διασκέψεων που φέρνουν σε επαφή κέντρα προβληματισμού (think-tanks) και αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικών από αμφότερες τις περιοχές, καθώς και την ενίσχυση δραστηριοτήτων πληροφόρησης και επικοινωνίας μέσω των Αντιπροσωπειών μας και του Διαδικτύου.

4. ΣΤΟΧΟΙ, ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΔΡΑΣΗΣ

4.1. Γενικοί στόχοι και προτεραιότητες

Οι γενικοί στόχοι πολιτικής της ΕΕ όσον αφορά τις σχέσεις της με την Ασία, καθώς και με άλλα μέρη του πλανήτη, καθορίζονται στις συνθήκες ΕΚ και ΕΕ. Για να εκφραστούν αυτοί οι γενικοί στόχοι σε σαφείς στρατηγικές προτεραιότητες και σημεία δράσης, η προσέγγισή μας πρέπει να είναι συνεκτική και ευρεία, και να ανταποκρίνεται στην ποικιλότητα της Ασίας. Πρέπει να είναι ρεαλιστική και εστιασμένη, θέτοντας σαφείς προτεραιότητες που μπορούν να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο των πόρων που διαθέτουμε. Πρέπει να δοθεί έμφαση στο συγκριτικό πλεονέκτημα της ΕΕ και στην προστιθέμενη αξία που μπορούμε να προσφέρουμε – αντικατοπτρίζοντας για παράδειγμα το ρόλο της ΕΕ ως τη μεγαλύτερη ενιαία αγορά του πλανήτη και τη μεγαλύτερη πηγή παγκόσμιων ΑΞΕ, και ως τη μεγαλύτερη ενιαία πηγή ΔΒΑ και ανθρωπιστικής βοήθειας. Πρέπει επίσης να δοθεί έμφαση στους τομείς όπου η εμπειρία και ποικιλότητα της ΕΕ έχει ιδιαίτερη σημασία για την αντιμετώπιση ζητημάτων όπως η περιφερειακή συνεργασία και η κοινωνική πολιτική.

Ειδικότερα, η προσέγγισή μας πρέπει να αντικατοπτρίζει το **πρόγραμμα δράσης του αύριο**, το μελλοντικό πρόγραμμα δράσης μιας διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τις επιπτώσεις του στις σχέσεις μας με την Ασία όσον αφορά έκαστο των τριών πυλώνων. Στο πλαίσιο αυτό, και λαμβάνοντας υπόψη τους γενικούς στόχους της ΕΕ, τα επιτεύγματα και τις ημιτελείς επιχειρηματικές δραστηριότητες των περασμένων ετών, καθώς και τις νέες προκλήσεις που τίθενται σήμερα, μπορούμε να καθορίσουμε ένα σαφή **βασικό στόχο** για την καθοδήγηση της μελλοντικής ανάπτυξης των σχέσεων ΕΕ-Ασίας την ερχόμενη δεκαετία. **Πρέπει να εστιάσουμε την προσοχή μας στην ενίσχυση της πολιτικής και οικονομικής παρουσίας της ΕΕ στην περιοχή, καθώς και στην ανύψωσή της σε ένα επίπεδο ανάλογο με τη διαρκώς μεγαλύτερη παγκόσμια βαρύτητα της διευρυμένης ΕΕ.**

Για να ανταποκριθούμε στο στόχο αυτό, πρέπει να καταβάλουμε προσπάθειες προκειμένου ιδίως :

- να συνεισφέρουμε στην **ειρήνη και ασφάλεια της περιοχής και παγκοσμίως**, μέσω διευρυνμένων υποχρεώσεων που θα αναλάβουμε στην περιοχή,
- να ενισχύσουμε περαιτέρω τις **αμοιβαίες εμπορικές και επενδυτικές ροές μας** με την περιοχή,
- να προωθήσουμε την **ανάπτυξη των λιγότερο ευημερυσών χωρών** της περιοχής, εξετάζοντας τις βασικές αιτίες της φτώχειας,
- να συμβάλουμε στην **εξάπλωση της δημοκρατίας, της ορθής διακυβέρνησης και του κράτους δικαίου**,
- να δημιουργήσουμε **παγκόσμιες εταιρικές σχέσεις και συμμαχίες** με ασιατικές χώρες, στο πλαίσιο κατάλληλων διεθνών φόρουμ, προκειμένου να συμβάλουμε στην αντιμετώπιση τόσο των προκλήσεων όσο και των δυνατοτήτων που προσφέρει η παγκοσμιοποίηση, και να ενισχύσουμε τις κοινές προσπάθειές μας σχετικά με παγκόσμια περιβαλλοντικά και συναφή με την ασφάλεια ζητήματα,
- να συμβάλουμε στην **ενίσχυση της ενημέρωσης σχετικά με την Ευρώπη στην Ασία** (και αντιστρόφως).

4.2. Σημεία δράσης για την περιοχή συνολικά

A. Όσον αφορά τη συμβολή στην **ειρήνη και ασφάλεια** στην περιοχή και παγκοσμίως, η ΕΕ θα καταβάλει προσπάθειες προκειμένου ιδίως

- να ενισχύσει τη δέσμευσή μας με την Ασία σε σχέση με παλαιά και νέα **παγκόσμια και περιφερειακά ζητήματα ασφάλειας**, τόσο στις διμερείς όσο και στις περιφερειακές σχέσεις μας, και στο πλαίσιο των ΗΕ. Η ΕΕ πρέπει ειδικότερα να διαδραματίσει προβλεπτικό ρόλο στα φόρουμ περιφερειακής συνεργασίας όπως το ΑΠΦ, και σε ενδοπεριφερειακούς διάλογους όπως το ASEM,
- να στηρίξει **προσπάθειες για την πρόληψη των συρράξεων** και να προάγει μία καλύτερη ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ Ευρώπης και Ασίας όσον αφορά μακροπρόθεσμα μέτρα για την οικοδόμηση της εμπιστοσύνης. Η Επιτροπή θα καθοδηγείται ιδίως από την πρόσφατη Ανακοίνωσή της για την πρόληψη των συρράξεων¹⁸, δίνοντας έμφαση στην προληπτική δράση εντός ενός πλαισίου διεθνούς συνεργασίας και συντονισμού, και συγκεντρώνοντας με αποτελεσματικότερο τρόπο όλα τα κοινοτικά μέσα,
- να ενισχύσει το διάλογο και τη συνεργασία μας με την Ασία σε σχέση με **ζητήματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων**. Τομείς όπως η θεώρηση, το άσυλο, η μετανάστευση και άλλες πολιτικές σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων αποκτούν διαρκώς μεγαλύτερη σημασία για τις σχέσεις μας με την Ασία όπως και με άλλες περιοχές. Εκτός από την εξέταση αυτών των ζητημάτων, πρέπει επίσης να ενισχύσουμε τις κοινές προσπάθειές μας για την καταπολέμηση του διεθνικού εγκλήματος, για παράδειγμα σε τομείς όπως η καταπολέμηση των ναρκωτικών, η παράνομη διακίνηση ανθρώπινων υπάρξεων, η παράνομη διακίνηση όπλων, η

¹⁸ “Πρόληψη των συρράξεων” (COM(2001) 211, 11 Απριλίου 2001)

νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η εκμετάλλευση των μεταναστών, και η καταπολέμηση της διαφθοράς.

Όσον αφορά τις πολιτικές και τις συναφείς με την ασφάλεια σχέσεις μας με την Ασία, πρέπει:

- να ενισχύσουμε τη δέσμευσή μας για περιφερειακά και παγκόσμια ζητήματα ασφάλειας,*
- να ενισχύσουμε το διάλογο και τη συνεργασία μας σε θέματα πρόληψης των συγκρούσεων,*
- και να βελτιώσουμε τη συνεργασία μας σε θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων.*

B. Όσον αφορά την ενίσχυση των **αμοιβαίων εμπορικών και επενδυτικών ροών** με την Ασία, η ΕΕ θα καταβάλει προσπάθειες προκειμένου ιδίως:

- να αναπτύξει περαιτέρω τις **διμερείς οικονομικές σχέσεις μας** με Ασιάτες εταίρους, ενισχύοντας ειδικότερα τις προσπάθειές μας για βελτίωση των όρων πρόσβασης στην αγορά και επενδύσεων σε αμφότερες τις πλευρές, και συνδράμοντας τις χώρες που επιδιώκουν να δημιουργήσουν ένα επιχειρηματικό κλίμα ευνοϊκό για συναλλαγές και επενδύσεις. Οι εντεινόμενες προσπάθειες για μείωση των τεχνικών φραγμών στις συναλλαγές, και προώθηση της διαφάνειας και προβλεψιμότητας του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου, έχουν ιδιαίτερη σημασία εν προκειμένω. Πρέπει επίσης να ενεργήσουμε για την ενίσχυση της συνεργασίας μας με περιφερειακές ομάδες όπως ο ASEAN (που αποτελούν δύναμη ελευθέρωσης και προόδου για ζητήματα εμπορίου και επενδύσεων) και για την εξέταση μέσων ενδυνάμωσης των εμπορικών και επενδυτικών δεσμών μας με τις ασιατικές χώρες εν γένει,
- να συμβάλει στην ενίσχυση της **συνεργασίας του ιδιωτικού τομέα** μεταξύ Ευρώπης και Ασίας, προς το αμοιβαίο συμφέρον μας, μέσω στήριξης των επαφών μεταξύ επιχειρηματιών της Ευρώπης (ιδίως ΜΜΕ) και της Ασίας. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί επίσης στους τομείς υψηλής τεχνολογίας που θα συμβάλουν στον καθορισμό του κοινού μέλλοντός μας, όπως οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας, οι μεταφορές και η ενέργεια. Η ΕΤΕ θα συνεχίσει να παίζει σημαντικό ρόλο για τη στήριξη των ευρωπαϊκών επενδύσεων στην περιοχή.
- να ενισχύσει το διάλογό μας για τη **χρηματοοικονομική πολιτική**, και να ενθαρρύνει μία ορθή μεταρρύθμιση πολιτικής στο χρηματοπιστωτικό και εταιρικό τομέα. Η εμπειρία που διαθέτει η Ευρώπη όσον αφορά την περιφερειακή συνεργασία για τη χρηματοοικονομική πολιτική μπορεί να παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Ασία, και πρέπει επιπλέον να ενθαρρύνουμε την Ασία να επωφεληθεί τα μέγιστα από τις νέες δυνατότητες που προσφέρει το ευρώ,
- να βελτιώσει την **πρόσβαση στην αγορά για τις φτωχότερες αναπτυσσόμενες χώρες**, για παράδειγμα μέσω της αποτελεσματικής εφαρμογής της προσφάτως εγκριθείσας πρωτοβουλίας “τα πάντα εκτός από όπλα” και της συνεχούς βελτίωσης του ΣΓΠ, και σύμφωνα με τις ισχύουσες κοινοτικές πολιτικές. Θα ενθαρρύνουμε επίσης τις χώρες με μεσαίο εισόδημα της περιοχής να ενισχύσουν τη συνεισφορά τους στο συγκεκριμένο τομέα.
- να λάβει υπόψη της το σημαντικό ρόλο των μεταφορών στη συνέχιση και περαιτέρω ανάπτυξη του εμπορίου μεταξύ Ευρώπης και Ασίας, καθώς και τη διαρκώς αυξανόμενη αλληλεξάρτησή τους στον τομέα της προσφοράς και ζήτησης ενέργειας. Επιπλέον, η συνεργασία μεταξύ Ευρώπης και Ασίας όσον αφορά τη χρήση της ενέργειας τόσο στις μεταφορές όσο και στη βιομηχανία θα είναι αναγκαία για να επιτύχουμε τους στόχους του πρωτοκόλλου του Κυότο σχετικά με την αλλαγή του κλίματος.

Όσον αφορά τη βελτίωση των οικονομικών και εμπορικών δεσμών μας με την Ασία, πρέπει :

- να καταβάλουμε προσπάθειες για την ενίσχυση των διμερών οικονομικών σχέσεών μας, μειώνοντας τους μη δασμολογικούς φραγμούς στις συναλλαγές, διευκολύνοντας τις επενδύσεις και συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός κλίματος προαναπτυξιακής πολιτικής,*
- να στηρίζουμε τη συνεργασία μεταξύ επιχειρηματιών σε αμφότερες τις περιοχές,*
- να ενισχύσουμε τον πολιτικό διάλογο σχετικά με χρηματοοικονομικά ζητήματα και θα προωθήσουμε τη χρησιμοποίηση του ευρώ διεθνώς,*
- να συνεχίσουμε να εξασφαλίζουμε ευνοϊκή πρόσβαση στην αγορά για τις φτωχότερες αναπτυσσόμενες χώρες,*
- να αναγνωρίσουμε το ρόλο των μεταφορών και της ενέργειας στις εμπορικές μας σχέσεις, καθώς και τον αντίκτυπο και των δύο αυτών τομέων στο περιβάλλον.*

Γ. Όσον αφορά την προώθηση της ανάπτυξης στην περιοχή, η ΕΕ θα πρέπει ειδικότερα:

- να ενισχύσει τις προσπάθειες για τη **μείωση της φτώχειας**, ειδικότερα στις φτωχότερες χώρες της περιοχής, και θα συμβάλει στην επίτευξη των Διεθνών Στόχων Ανάπτυξης μέχρι το 2015. Αυτό θα επιτευχθεί με την ενισχυμένη επικέντρωση σε βασικά ζητήματα φτώχειας και νέους τρόπους δράσης όπως αναφέρεται στην Κοινή Έκθεση της Επιτροπής και του Συμβουλίου για την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΚ¹⁹, μεταξύ των θεμάτων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για την Ασία είναι οι συναλλαγές και η ανάπτυξη, τομεακά προγράμματα για κοινωνικούς τομείς (ιδίως υγεία και εκπαίδευση), οικονομική και κοινωνική διοίκηση και ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας, και η σχέση μεταξύ προστασίας του περιβάλλοντος και φτώχειας,
- να ενισχύσει το διάλογό μας σε **θέματα κοινωνικής πολιτικής**, γνωστοποιώντας την ευρωπαϊκή εμπειρία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του εκσυγχρονισμού και της παγκοσμιοποίησης. Πολλά θετικά μπορούν να προκύψουν από το διάλογο και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τη σχέση που υπάρχει μεταξύ εμπορίου και κοινωνικής ανάπτυξης, όπως η προαγωγή των βασικών κανόνων εργασίας²⁰. Δεν υφίσταται ενιαίο “ευρωπαϊκό μοντέλο” κοινωνικής διοίκησης, αλλά η ποικιλομορφία της Ευρώπης καθώς και η μακρόχρονη εμπειρία μας από τις προσπάθειες συνδυασμού του οικονομικού δυναμισμού με την κοινωνική δικαιοσύνη, μπορούν να έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για πολλούς Ασιάτες εταίρους,
- και να συνεχίσει σθεναρά τη μεταρρύθμιση της **διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας της ΕΚ**,²¹ εξασφαλίζοντας ότι οι σπάνιοι πόροι μας χρησιμοποιούνται με το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα:

Όσον αφορά την προώθηση της ανάπτυξης, η ΕΕ θα συνεργαστεί με τους Ασιάτες εταίρους μας προκειμένου:

- να συμβάλει στη μείωση της φτώχειας στις φτωχότερες αναπτυσσόμενες χώρες της περιοχής,*
 - να ενισχύσει το διάλογό μας για ζητήματα κοινωνικής πολιτικής,*
- ολοκληρώνοντας παράλληλα τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης της βοήθειας.*

¹⁹ Δήλωση του Συμβουλίου Ανάπτυξης, Νοέμβριος του 2000

²⁰ "Προαγωγή των βασικών κανόνων εργασίας και βελτίωση της κοινωνικής διαχείρισης στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης"(COM (2001) 416, 18.7.2001).

²¹ "Μεταρρύθμιση της διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας» (SEC(2000) 814, 16 Μαΐου 2000)

Δ. Όσον αφορά τη συνεισφορά στην **εξάπλωση της δημοκρατίας, της ορθής διακυβέρνησης, του κράτους δικαίου και της τήρησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου**, σύμφωνα με την πρόσφατη Ανακοίνωση της Επιτροπής για το συγκεκριμένο θέμα²²:

- θα συνεργαστούμε με την Ασία για την **υποστήριξη της καθολικότητας και της αδιαίρετότητας των δικαιωμάτων του ανθρώπου**, και θα συνεχίσουμε ένα εποικοδομητικό διάλογο τόσο σε διμερή φόρουμ (για παράδειγμα στο πλαίσιο του διαλόγου για τα δικαιώματα του ανθρώπου με την Κίνα), όσο και σε περιφερειακά και πολυμερή φόρουμ, κυρίως στα ΗΕ και τους διάφορους οργανισμούς τους, ειδικότερα τον ΠΟΕ. Πρέπει επίσης να ενθαρρύνουμε την υπογραφή και κύρωση των βασικών εγγράφων για τα δικαιώματα του ανθρώπου από τις χώρες που δεν το έχουν ακόμα πράξει,
- θα ενθαρρύνουμε την **ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών** σε ολόκληρη την περιοχή και θα προάγουμε ένα ευρύτερο διάλογο για την κοινωνία των πολιτών μεταξύ των δύο περιοχών,
- και θα **ενσωματώσουμε ζητήματα σχετικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου και τη διακυβέρνηση** στις δραστηριότητες συνεργασίας μας με την Ασία.

Όσον αφορά τη συμβολή στον εκδημοκρατισμό, στην ορθή διακυβέρνηση και στο κράτος δικαίου, καθώς και στην τήρηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου θα ενισχύσουμε το διμερή και πολυμερή διάλογο με τους Ασιάτες εταίρους μας, θα ενθαρρύνουμε το διάλογο με την κοινωνία των πολιτών, και θα διασφαλίσουμε ότι ζητήματα σχετικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου και τη διακυβέρνηση ενσωματώνονται στις δραστηριότητες συνεργασίας μας.

Ε. Όσον αφορά την ενίσχυση εταιρικών σχέσεων και συμμαχιών παγκόσμιας διάστασης με Ασιάτες εταίρους, πρέπει ειδικότερα:

- να καταβάλουμε κοινές προσπάθειες για την ενίσχυση της συνεργασίας μας στα **Ηνωμένα Έθνη**, για παράδειγμα ενεργώντας για την έγκαιρη και ευρεία κύρωση σημαντικών διεθνών εγγράφων όπως οι CTBT ή οι συμβάσεις για μικρά όπλα και βόμβες κατά προσωπικού, και για τη θέσπιση ενός μελλοντικού παγκόσμιου μέσου για την καταπολέμηση της διαφθοράς²³ τη βελτίωση του καθεστώτος της μη διάδοσης και των προσπαθειών για τον έλεγχο άλλων όπλων μαζικής καταστροφής²⁴ τη μεταρρύθμιση του συστήματος των ΗΕ συμπεριλαμβανομένης ευρείας μεταρρύθμισης του Συμβουλίου Ασφαλείας σε όλες τις πτυχές του²⁵ την ενίσχυση των προσπαθειών για τη διατήρηση της ειρήνης των ΗΕ μέσω της στήριξης της έγκαιρης εφαρμογής των συστάσεων που περιέχονται στην Έκθεση Brahimi²⁶ και την ενίσχυση της λειτουργίας του συστήματος των ΗΕ ενθαρρύνοντας την άμεση και πλήρη καταβολή εκ μέρους όλων των εταίρων των συνεισφορών βάσει της νέας κλίμακας εκτίμησης συμπεριλαμβανομένων των καθυστερούμενων,
- να ενισχύσουμε το ανοικτό και βασισμένο σε κανόνες διεθνές πλαίσιο του **ΠΟΕ**, τόσο με την ενισχυμένη στήριξη της έγκαιρης έναρξης και επιτυχούς ολοκλήρωσης ενός ευρέος νέου Γύρου πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων, όσο και με προσπάθειες για την έγκαιρη προσχώρηση της Κίνας και άλλων ασιατικών χωρών/οικονομιών που δεν έχουν ακόμα καταστεί μέλη. Η πολυμερής προσέγγιση είναι ο μόνος ρεαλιστικός τρόπος για την

²²

“Ο ρόλος της ΕΕ στην προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του εκδημοκρατισμού σε τρίτες χώρες» (COM(2001) 252, 8 Μαΐου 2001).

προώθηση των κοινών συμφερόντων μας και για τη διαφύλαξη των ειδικών συμφερόντων των φτωχότερων αναπτυσσόμενων χωρών,

- να αντιμετωπίσουμε τις **περιβαλλοντικές προκλήσεις** σε παγκόσμια, περιφερειακή και τοπική κλίμακα, συνεργαζόμενοι σε διεθνή φόρουμ για την ενίσχυση των κοινών προσπαθειών μας σχετικά με την κλιματική αλλαγή και την επιδείνωση των παγκόσμιων κοινών προβλημάτων, και υποστηρίζοντας προσπάθειες για την προώθηση της αειφόρου διαχείρισης πόρων και την αντιμετώπιση αστικών και βιομηχανικών περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η κλιματική αλλαγή, για παράδειγμα, αποτελεί σοβαρή απειλή για ορισμένες χώρες της Ασίας και θα εντείνουμε τις προσπάθειές μας για συνεργασία με τις πλέον προηγμένες αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας στους συγκεκριμένους τομείς. Θα μεριμνήσουμε επίσης για την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών ζητημάτων σε όλους τους τομείς της διμερούς και διαπεριφερειακής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των προσπαθειών επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας που καταβάλλουμε,
- να ενισχύσουμε το διάλογο και τη συνεργασία μας με την Ασία σε σχέση με **παγκόσμιες προκλήσεις**, και ειδικότερα την καταπολέμηση του διεθνικού εγκλήματος, της τρομοκρατίας, της διαφθοράς, της ξеноφοβίας, του ρατσισμού και του φονταμενταλισμού κάθε είδους, καθώς και των επιδημικών ασθενειών (συμπεριλαμβανομένου ιδίως του HIV/AIDS), καταβάλλοντας παράλληλα προσπάθειες για τη βελτίωση της πρόσβασης των φτωχότερων χωρών της Ασίας στις **δυνατότητες παγκόσμιας κλίμακας** που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες, και συμβάλλοντας στη μείωση των γνωστικών και ψηφιακών χάσμάτων,
- και να εξετάσουμε την ανάγκη ενισχυμένης διαπεριφερειακής **επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας** για την ενθάρρυνση κοινών αναλύσεων και λύσεων σε κοινά προβλήματα περιφερειακής και παγκόσμιας διάστασης.

Όσον αφορά τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων παγκόσμιας διάστασης με τους Ασιάτες εταίρους μας, θα συνεργαστούμε με σκοπό ιδίως:

- την ενίσχυση του έργου των Ηνωμένων Εθνών και των διάφορων οργανισμών του,
- την ενίσχυση του ανοικτού διεθνούς εμπορικού συστήματος του ΠΟΕ,
- την προστασία του περιβάλλοντος του πλανήτη,
- και την καταπολέμηση των παγκόσμιων προκλήσεων μεγιστοποιώντας παράλληλα τις δυνατότητες παγκόσμιας κλίμακας

ΣΤ. Όσον αφορά την ενημέρωση σχετικά με την ΕΕ στην Ασία, την καλύτερη έκφραση της οικονομικής και παρουσίας μας στην περιοχή, και την υποστήριξη τόσο της υιοθέτησης του ενιαίου νομίματος όσο και της άσκησης μιας αποτελεσματικότερης κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, θα πρέπει ειδικότερα:

- να προάγουμε την εικόνα της ΕΕ σε ολόκληρη την Ασία, ενισχύοντας και διευρύνοντας το **δίκτυο των Αντιπροσωπειών** μας στην περιοχή, βελτιώνοντας το συντονισμό της ΕΕ σε όλα τα επίπεδα, και εντείνοντας τις προσπάθειες πληροφόρησης και επικοινωνίας στην περιοχή. Όπως αναφέρεται στην πρόσφατη Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη της Εξωτερικής Υπηρεσίας²³ και εκτός από την ενίσχυση των υφιστάμενων Αντιπροσωπειών μας (ιδίως στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης της ενίσχυσης), η Επιτροπή προτείνει επίσης το άνοιγμα νέων Αντιπροσωπειών στις χώρες όπου

²³

“Η ανάπτυξη της Εξωτερικής Υπηρεσίας» (COM(2001) 381, 03 Ιουλίου 2001)

υποεκπροσωπούμαστε σε πολιτικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τα εμπορικά όσο και τα σχετικά με τη συνεργασία ζητήματα. Ειδικότερα, προτείνεται το άνοιγμα νέων Αντιπροσωπειών στη Μαλαισία και τη Σιγκαπούρη, καθώς και στην Καμπότζη, στο Λάος και το Νεπάλ. Θα εξεταστεί επίσης το άνοιγμα γραφείου εμπορικής εκπροσώπησης στην Ταϊβάν,

- να καταβάλουμε προσπάθειες για την ενίσχυση των **εκπαιδευτικών, επιστημονικών και πολιτιστικών ανταλλαγών** με την Ασία, μέσω της στήριξης της ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, της εντατικοποίησης ακαδημαϊκών, ερευνητικών και σπουδαστικών ανταλλαγών μεταξύ των δύο περιοχών, και της προώθησης διαθρωτικών δικτύων που θα επιτρέπουν μία αμοιβαία επωφελή συνεργασία. Η Ευρώπη έχει πολλά να προσφέρει στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης²⁴ και της επιστημονικής έρευνας, κι όμως η πλειονότητα των ασιατών σπουδαστών που σπουδάζουν στο εξωτερικό μεταβαίνουν στη Βόρειο Αμερική ή στην Αυστραλασία ως πρώτη προτεραιότητα. Ομοίως, ο αριθμός των ευρωπαϊών ακαδημαϊκών ή σπουδαστών με δεσμούς στην Ασία παραμένει ιδιαίτερα χαμηλός, ενώ οι ευρωπαϊκές σπουδές αποτελούν ένα ανεπαρκώς ανεπτυγμένο τομέα στις περισσότερες ασιατικές χώρες,
- να προωθήσουμε την ενίσχυση και διεύρυνση **εταιρικών σχέσεων της κοινωνίας των πολιτών** μεταξύ των δύο περιοχών (είτε μεταξύ κοινοβουλευτικών εκπροσώπων, τοπικών αρχών, ΜΚΟ, ενώσεων νέων, ομάδων καταναλωτών είτε επαγγελματικών ενώσεων), και την εντατικοποίηση των **πολιτιστικών επαφών και δικτύων**, σε σχέση με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι δύο περιοχές.

Όσον αφορά την αναβάθμιση της συνολικής παρουσίας της ΕΕ στην Ασία :

- θα ενισχύσουμε και θα επεκτείνουμε το δίκτυο των Αντιπροσωπειών της ΕΚ στην περιοχή'
- και θα καταβάλουμε προσπάθειες για την ενίσχυση των εκπαιδευτικών και πολιτιστικών ανταλλαγών μεταξύ των δύο περιοχών, και για την προώθηση βελτιωμένων επαφών της κοινωνίας των πολιτών και πολιτιστικών ανταλλαγών.

4.3. Σημεία δράσης στις διάφορες περιοχές της Ασίας

Οι στρατηγικές προτεραιότητες και τα σημεία δράσης που περιγράφονται ανωτέρω ορίζουν μία κοινή βάση για τις σχέσεις μεταξύ ΕΕ και ασιατικών χωρών σε όλους τους τομείς, και θα μας καθοδηγούν (τηρουμένων των αναλογιών) στην ανάπτυξη των σχέσεών μας με την Ασία συνολικά. Αντικατοπτρίζοντας τη βασική ποικιλότητα της Ασίας, αυτές οι γενικές κατευθυντήριες γραμμές θα αναπτυχθούν περαιτέρω για κάθε υποπεριφέρεια της Ασίας και για τους σημαντικότερους εταίρους μας στην περιοχή, τόσο στο πλαίσιο των στρατηγικών αναπτυξιακής συνεργασίας για κάθε αναπτυσσόμενη χώρα, όσο και στο πλαίσιο περιοδικών Ανακοινώσεων σχετικά με τους σημαντικότερους εταίρους μας. Μπορούμε όμως ήδη να αναφέρουμε ορισμένα βασικά ζητήματα στα οποία πρέπει να δοθεί έμφαση για καθεμία από τις μεγαλύτερες περιοχές της Ασίας.

Νότια Ασία

Οι συνεχιζόμενες εντάσεις μεταξύ Ινδίας και Πακιστάν (και η επιτακτική ανάγκη για ενθάρρυνση της προόδου προς τον πυρηνικό αφοπλισμό και την ειρηνική επίλυση του

²⁴ "Ενίσχυση της συνεργασίας με τρίτες χώρες στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (COM(2001)385, 18 Ιουλίου 2001".

ζητήματος του Κασμίρ), καθώς και η απειλή για την περιφερειακή σταθερότητα που αποτελούν η τρομοκρατία, ο θρησκευτικός φονταμενταλισμός και οι εθνοτικές συρράξεις (ιδίως στο Αφγανιστάν και τη Σρι Λάνκα), απεικονίζουν τη σημασία των ζητημάτων πολιτικής και ασφάλειας στο συγκεκριμένο τμήμα της ηπείρου. Η ΕΕ θα εξετάσει ουσιαστικότερα τις σημαντικότερες πολιτικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η περιοχή, και είναι έτοιμη να υιοθετήσει μία πιο θετική και μακρόπνοη προσέγγιση του πολιτικού διαλόγου με τις βασικές χώρες της περιοχής. Ο ρόλος της Ινδίας ως περιφερειακού και παγκόσμιου πρωταγωνιστή, και η περαιτέρω βελτίωση των σχέσεων ΕΕ-Ινδίας, αξίζουν ιδιαίτερης προσοχής. Η έγκαιρη αποκατάσταση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας στο Πακιστάν είναι πρωταρχικός παράγοντας για να ξεκινήσει μία ενισχυμένη συνεργασία με τη συγκεκριμένη χώρα.

Οι αμφιβολίες σχετικά με την παγκοσμιοποίηση και το νέο γύρο του ΠΟΕ υπήρξαν ίσως μεγαλύτερες στη Νότια Ασία από άλλα μέρη της περιοχής. Η ΕΕ θα λάβει υπόψη αυτό το στοιχείο κατά την προετοιμασία μιας ευρείας οικονομικής και εμπορικής στρατηγικής για τη Νότια Ασία, τη βελτίωση του διαλόγου μας σχετικά με την ελευθέρωση των συναλλαγών και επενδύσεων και τη μεταρρύθμιση της πολιτικής με τις χώρες της περιοχής, και την εξέταση των εμπορικών συμφερόντων αμοιτέρων των πλευρών. Το εντόπιο δυναμικό στους τομείς υψηλής τεχνολογίας και οι τρέχουσες οικονομικές μεταρρυθμίσεις στην Ινδία θα χρησιμοποιηθούν για την ενθάρρυνση μεγαλύτερης επικέντρωσης του ενδιαφέροντος ευρωπαίων επιχειρηματιών σε αυτό το τμήμα της ηπείρου. Θα ενθαρρυνθούν οι προσπάθειες για ισχυρότερη υποπεριφερειακή οικονομική συνεργασία στο πλαίσιο του SAARC, καθώς και ισχυρότερη ένταξη της Νότιας Ασίας στην ευρύτερη ασιατική περιοχή (για παράδειγμα μέσω διεύρυνσης της ασιατικής συμμετοχής στη διαδικασία ASEM). Η βελτίωση της αμοιβαίας ενημέρωσης μεταξύ των δύο περιοχών θα συνεχίσει να αποτελεί προτεραιότητα.

Η στήριξη των προσπαθειών για μείωση της φτώχειας βρίσκεται στο επίκεντρο των προσπαθειών για τη συνεργασία της ΕΕ. Για να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των περιορισμένων πόρων μας, οι εργασίες μας σε τομείς όπως η υγεία και η εκπαίδευση θα εστιάζονται διαρκώς περισσότερο στην τομεακή στήριξη και στον εκσυγχρονισμό της πολιτικής. Θα συνεργαζόμαστε διαρκώς περισσότερο με περιφερειακές και τοπικές αρχές καθώς και με διοικήσεις σε εθνικό επίπεδο. Ο ρόλος των ΜΚΟ είναι αποφασιστικής σημασίας και πρέπει να ενθαρρυνθούν επαφές μεταξύ ομάδων της κοινωνίας των πολιτών στην Ευρώπη και στην περιοχή. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη των συναλλαγών και της οικονομικής μεταρρύθμισης, ενώ μία ανάπτυξη ευρύτερης βάσης και ένα βελτιωμένο εμπορικό και επενδυτικό κλίμα είναι ουσιαστικής σημασίας για τη μείωση της φτώχειας σε ολόκληρη την περιοχή. Ο συντονισμός των προσπαθειών συνεργασίας της ΕΚ και των κρατών μελών έχει ήδη δείξει την αποτελεσματικότητά του με την ανταπόκριση στο σεισμό στο Gujarat, και αυτό θα χρησιμεύσει ως πρότυπο ορθής πρακτικής για την περαιτέρω ενίσχυση της συμπληρωματικότητας και της συντονισμένης δράσης μεταξύ όλων των χορηγών βοήθειας από την ΕΕ.

Όσον αφορά τις σχέσεις μας με τη Νότια Ασία εν γένει, θα ενισχύσουμε το διάλογο και τη συνεργασία μας για ζητήματα ασφάλειας, οικονομικά και εμπορικά ζητήματα και τη μείωση της φτώχειας' θα δοθεί επίσης προτεραιότητα σε ζητήματα συναφή με τα δικαιώματα του ανθρώπου και την πρόληψη των συρράξεων.

Για την Ινδία ειδικότερα, η ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας μας για πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα θα συμβαδίζει με βελτιωμένη εταιρική σχέση για ζητήματα παγκόσμιας διάστασης.

Νοτιοανατολική Ασία

Ο ASEAN και το Περιφερειακό Φόρουμ ASEAN θα συνεχίσουν να αποτελούν το βασικό επίκεντρο του πολιτικού και σχετικού με την ασφάλεια διαλόγου μας με τη Νοτιοανατολική Ασία, και είναι σημαντικά για τον προβλεπτικό ρόλο που προτίθεται να διαδραματίσει η ΕΕ στο πλαίσιο του ΑΠΦ. Γενικότερα, ο διάλογός μας με τον ASEAN και τις χώρες μέλη του θα συμβάλει στον εντοπισμό τομέων όπου ο ASEAN και η ΕΕ μπορούν να συνεργαστούν για ζητήματα ασφάλειας και για προκλήσεις παγκόσμιας κλίμακας όπως τα ναρκωτικά και το διεθνικό έγκλημα. Θα συνεχίσουμε να παρέχουμε πλήρη στήριξη σε προσπάθειες πρόληψης των συρράξεων εντός της περιοχής (για παράδειγμα στο αρχιπέλαγος της Ινδοκίνας και των Φιλιππίνων και στη Μπούρμα/Μυανμάρ), και σε προσπάθειες της κοινωνίας των πολιτών για την προαγωγή της διαφάνειας, της ορθής διακυβέρνησης και του κράτους δικαίου. Και στον πολιτικό μας διάλογο με τον ASEAN και τις χώρες μέλη του θα δοθεί προσοχή σε ζητήματα σχετικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Όσον αφορά τις οικονομικές σχέσεις μας με τον ASEAN και τις χώρες μέλη του, θα συνεργαστούμε για την ενίσχυση του ΠΟΕ, την ενθάρρυνση της διευκόλυνσης των συναλλαγών και των επενδύσεων, και τη συνέχιση της χρηματοοικονομικής μεταρρύθμισης. Η στήριξη για βελτιωμένες επαφές μεταξύ επιχειρηματιών στις δύο περιοχές θα είναι σημαντική, ειδικότερα στους τομείς της νέας τεχνολογίας. Ομοίως θα ενισχυθούν οι προσπάθειες για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών και πολιτιστικών δεσμών.

Όσον αφορά τις χώρες της περιοχής που έχουν χαμηλό εισόδημα, θα στηρίζουμε τις κυβερνήσεις που έχουν δεσμευτεί για τη μείωση της φτώχειας, ενώ στις πιο προηγμένες οικονομίες θα καταβληθεί ιδιαίτερη προσπάθεια προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι προσπάθειες για μεταρρύθμιση της κοινωνικής πολιτικής, και να εξεταστούν ζητήματα αστικών περιοχών και περιβάλλοντος. Η στήριξη για τη βελτίωση του εμπορικού και επενδυτικού κλίματος αποτελεί ουσιαστική συνεισφορά στη γενικότερη και την οικονομική ανάπτυξη σε όλες τις χώρες. Οι προσπάθειες της κοινωνίας των πολιτών για την αντιμετώπιση ζητημάτων φτώχειας, ορθής διακυβέρνησης και κοινωνικής πολιτικής θα συνεχίσουν να τυγχάνουν της στήριξής μας, και θα ενθαρρυνθεί ο διάλογος μεταξύ ομάδων της κοινωνίας των πολιτών στις δύο περιοχές.

Η περαιτέρω ενίσχυση της παλαιόθεν υπάρχουσας εταιρικής σχέσης με τον ASEAN αποτελεί βασική προτεραιότητα τα προσεχή έτη. Αυτό θα αντικατοπτρίζεται τόσο σε ένα ενισχυμένο και ευρύ διάλογο με τον ASEAN συνολικά όσο και στη βελτίωση των διμερών σχέσεών μας με βασικούς εταίρους ASEAN. Θα παρέχουμε επίσης ενεργή στήριξη για την ενισχυμένη περιφερειακή ολοκλήρωση, βάσει αμοιβαίας αλληλεγγύης στο πλαίσιο του ASEAN.

Η **Ινδονησία**, ως η μεγαλύτερη χώρα της περιοχής (και η τέταρτη πιο πυκνοκατοικημένη χώρα στον κόσμο) θα συνεχίσει να ασκεί κυρίαρχη επιρροή στην περιοχή, και τυχόν περαιτέρω επιδείνωση της εντόπιας κατάστασης μπορεί να έχει σοβαρότερη επίπτωση στους γείτονές της. Η ΕΚ θα συνεχίσει να εφαρμόζει τη στρατηγική που διατυπώθηκε πέρυσι στην Ανακοίνωση για την Ινδονησία,²⁵ αντικατοπτρίζοντας παράλληλα το βέλτιστο τρόπο ενίσχυσης των πολιτικοοικονομικών σχέσεων και σχέσεων συνεργασίας με τη συγκεκριμένη χώρα.

²⁵ “Ανάπτυξη στενότερων σχέσεων μεταξύ της Ινδονησίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (COM(00) 50, 2.02.00)

Η σχέση ΕΕ-ASEAN αποτελεί από τη δεκαετία του 1970 σταθερό παράγοντα των εταιρικών μας σχέσεων με την Ασία. Οι πρόσφατες εξελίξεις στην περιοχή καθιστούν το στοιχείο αυτό ακόμα σημαντικότερο για την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας μας σε όλους τους τομείς –πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη βελτίωση της αμοιβαίας κατανόησης και στην ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων παγκόσμιας κλίμακας, καθώς και στην ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυση των σχέσεών μας με βασικούς εταίρους ASEAN.

Βορειοανατολική Ασία

Η ενίσχυση των σχέσεών μας με την **Κίνα** αποτελεί σημαντική ευκαιρία, και πρόκληση, για την ΕΕ τα επόμενα έτη. Η Κίνα έχει εδραιώσει σταθερά τη θέση της ως περιφερειακή δύναμη, και η κινεζική οικονομία, ωθούμενη από μεγάλες εισροές ξένων επενδύσεων και τεχνολογίας, ανέρχεται ταχέως στην τεχνολογική κλίμακα. Η Κίνα έχει ήδη καταστεί σημαντικός ανταγωνιστής των ανεπτυγμένων οικονομιών της περιοχής και πέραν αυτής, και η προσχώρηση στον ΠΟΕ θα επιφέρει ασφαλώς περαιτέρω αύξηση της οικονομικής αποτελεσματικότητας και ανταγωνιστικότητας. Αυτή η διαρκώς μεγαλύτερη οικονομική δύναμη πιθανόν να μετατραπεί σε αυξανόμενη κινεζική θετική δράση στην περιφερειακή και διεθνή σκηνή.

Είναι σαφώς προς το συμφέρον της ΕΕ να εξασφαλίσει ότι η Κίνα διαδραματίζει εποικοδομητικό και συνεργατικό ρόλο τόσο στην περιοχή όσο και στον κόσμο. Όσον αφορά την ενίσχυση των μακροπρόθεσμων στόχων της διμερούς σχέσης που ορίστηκαν το 1998 και διευρύνθηκαν το 2001²⁶, θα επιδιώξουμε συνεπώς την περαιτέρω δέσμευση της Κίνας για ζητήματα διμερούς και παγκόσμιας διάστασης. Ειδικότερα, θα καταβάλουμε προσπάθειες προκειμένου:

- να εξασφαλίσουμε ότι η Κίνα εξακολουθεί να αναπτύσσεται με βιώσιμο τρόπο, πράγμα το οποίο θα της επιτρέψει να συνεργαστεί με εποικοδομητικό τρόπο,
- να ενσωματώσουμε περισσότερο την Κίνα στη διεθνή κοινότητα, με τη συνέχιση ενός πιο ενισχυμένου και καλύτερα στοχοθετημένου πολιτικού διαλόγου,
- να στηρίξουμε τη μετάβαση της Κίνας σε μία ανοικτή κοινωνία μέσω ενός πιο συγκεκριμένου και προσανατολισμένου στα αποτελέσματα διαλόγου για τα δικαιώματα του ανθρώπου, συνεργαζόμενοι με την Κίνα για τη στήριξη των σχετικών μεταρρυθμίσεων,
- να στηρίξουμε την ένταξη της Κίνας στην παγκόσμια οικονομία, προωθώντας την ταχεία προσχώρησή της στον ΠΟΕ, χρησιμοποιώντας κοινοτικά προγράμματα βοήθειας και αναβαθμίζοντας το διάλογό μας σε βασικούς τομείς πολιτικής προκειμένου να καταστεί επιτυχής η προσχώρηση στον ΠΟΕ και η διαδικασία οικονομικής και κοινωνικής μεταρρύθμισης,

²⁶ Οι μακροπρόθεσμοι στόχοι που αναφέρονται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής του 1998 (Δημιουργία εκτενούς εταιρικής σχέσης με την Κίνα – COM(98) 181, 25.03.98) εξακολουθούν να ισχύουν σε μεγάλο βαθμό σήμερα, και στην Ανακοίνωση του 2001 τυγχάνουν πιο μεσοπρόθεσμης επικέντρωσης – “Εκθεση για τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι της Κίνας – εφαρμογή της ανακοίνωσης του 1998 και μελλοντικά μέτρα για μία αποτελεσματικότερη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης” (COM (2201) 265).

- και να βελτιώσουμε την αποτελεσματικότητα της βοήθειάς μας προς την Κίνα, εστιάζοντας τα προγράμματά μας σε τρεις βασικούς τομείς: στήριξη της διαδικασίας μεταρρύθμισης, προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας²⁷, ενθάρρυνση των πρωτοβουλιών χρηστής διακυβέρνησης και προώθηση του κράτους δικαίου.

Όσον αφορά τις Ειδικές Διοικητικές Περιοχές (ΕΔΠ) του **Χονγκ Κονγκ** και του **Μακάο**, η ΕΕ θα επιδιώξει να διασφαλίσει ότι η αυτονομία των δύο ΕΔΠ είναι επικυρωμένη στο πλαίσιο της αρχής “μια χώρα, δύο συστήματα” που κατοχυρώνεται στις βασικές νομοθεσίες κάθε ΕΔΠ. Αυτό είναι ένας από τους κεντρικούς στόχους της πολιτικής της ΕΕ για τα εδάφη και μία σημαντική συνιστώσα της σχέσης μας με την Κίνα συνολικά. Τα έγγραφα πολιτικής της Επιτροπής του 1997 και 1999 όσον αφορά τις σχέσεις μας με κάθε Περιοχή²⁸ έθεσαν τις σχέσεις μας με τις δύο ΕΔΠ σε μονιμότερη βάση και δέσμευσαν την ΕΕ να παρακολουθεί τις εξελίξεις και να εκπονεί ετήσιες εκθέσεις για καθεμία από αυτές.

Η **Ταϊβάν**, που η ΕΕ αναγνωρίζει ως ξεχωριστό τελωνειακό έδαφος, αλλά όχι ως κυρίαρχο κράτος, είναι ο τρίτος μεγαλύτερος διμερής εμπορικός εταίρος της ΕΕ στην Ασία. Η εκκρεμής προσχώρησή της στον ΠΟΕ θα συμβάλει σε περαιτέρω αύξηση των εμπορικών και επενδυτικών ροών και των σχετικών διαλόγων. Η ΕΕ είναι πεπεισμένη ότι το ζήτημα του πορθμού μπορεί να επιλυθεί μόνον ειρηνικά και στη βάση εποικοδομητικού διαλόγου.

Όσον αφορά την **Ιαπωνία**, οι διμερείς σχέσεις αναπτύχθηκαν σημαντικά μετά την υπογραφή της Κοινής Δήλωσης του 1991, ενώ εδραιώθηκε ένας τακτικός και ευρύς διάλογος. Αυτό αντικατοπτρίζει σε μεγάλο βαθμό μία διαρκώς μεγαλύτερη αμοιβαία ενημέρωση για κοινά συμφέροντα, για παράδειγμα όσον αφορά την αδιάλειπτη ορθή λειτουργία του πολυμερούς συστήματος, τις κοινές προκλήσεις όπως η περιβαλλοντική υποβάθμιση και η γήρανση του πληθυσμού, και κοινές αξίες όπως το κράτος δικαίου και τα δικαιώματα του ανθρώπου. Η μακρόχρονη οικονομική στασιμότητα στην Ιαπωνία προκάλεσε, όμως, ανησυχία από την άποψη των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων στην παγκόσμια οικονομία και στις προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης των αναπτυσσόμενων χωρών της Ασίας, καθώς και φθίνουσα ζήτηση εξαγωγών της ΕΕ και περαιτέρω επιδείνωση της έντονης διμερούς ανισορροπίας. Επιπλέον, η συνεργασία μεταξύ ΕΕ και Ιαπωνίας στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής αναπτύσσεται, αλλά μπορεί να ενισχυθεί σημαντικά όπως αναγνωρίστηκε στη Σύνοδο Κορυφής ΕΕ/Ιαπωνίας τον Ιούλιο του 2000.

Βάσει αυτών, οι δράσεις προτεραιότητας περιλαμβάνουν:

- την έγκριση κοινού προγράμματος δράσης στη Σύνοδο Κορυφής ΕΕ-Ιαπωνίας το 2001, που θα καθορίζει σειρά πρωτοβουλιών συνεργασίας που θα παρέχουν πολιτική προβολή και από περιεχόμενο της σχέσης την επόμενη δεκαετία. Αυτό θα συμβάλει στη μετάβαση από το διάλογο στο στενότερο πολιτικό συντονισμό και σε συγκεκριμένες κοινές δραστηριότητες στον πολιτικό τομέα, στον τομέα της ασφάλειας, στον οικονομικό τομέα, στον τομέα της δικαιοσύνης και στον κοινωνικό τομέα,

²⁷ Συμφωνία επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της κυβέρνησης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (ΕΕ L 6/40, 11.1.2000).

²⁸ “Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Χονγκ Κονγκ: μετά το 1997” (COM(97) 171, 23.04.97) ‘Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Μακάο: μετά το 2000” (COM(99) 484, 12.11.99)

- βελτιωμένο διάλογο για την κανονιστική μεταρρύθμιση με σκοπό την αναζωογόνηση της ιαπωνικής οικονομίας μέσω περαιτέρω ανοίγματος των αγορών και υποκίνησης των εισροών άμεσων επενδύσεων από την ΕΕ,
- εμβάθυνση της συνεργασίας ΕΕ/Ιαπωνίας σε πολυμερές επίπεδο, τόσο στο πλαίσιο του ΠΟΕ με άμεσο στόχο την έναρξη ενός Νέου Γύρου στη Doha, όσο και στον τομέα του περιβάλλοντος, με σκοπό την κύρωση και εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Κυότο,
- ενθάρρυνση της Ιαπωνίας να δεσμευτεί περαιτέρω με τους άμεσους γείτονές της στους τομείς της μη διάδοσης, των δικαιωμάτων του ανθρώπου, του κράτους δικαίου, κλπ.

Οι σημαντικότερες πρόσφατες εξελίξεις όσον αφορά την **Χερσόνησο της Κορέας** περιλαμβάνουν τα σημαντικά βήματα προς την πολιτική ελευθέρωση και οικονομική μεταρρύθμιση της Νότιας Κορέας υπό τον Πρόεδρο Κιμ Ντάε-Γιουνγκ' την απαρχή της βελτίωσης των ενδοκορεατικών σχέσεων με την "sunshine policy" του Προέδρου Κιμ και την περυσινή σύνοδο κορυφής με τον Βορειοκορεάτη Πρόεδρο Κιμ Γιονγκ-ιλ' και, όσον αφορά τις διμερείς σχέσεις μας, την έναρξη ισχύος την 1η Απριλίου 2001 της συμφωνίας πλαισίου ΕΕ-Νότιας Κορέας και της συνημμένης πολιτικής δήλωσης, στην οποία υπογραμμίζεται η συνεχώς αυξανόμενη ισχύς των οικονομικών και πολιτικών σχέσεών μας, καθώς και την πρόσφατη έναρξη διπλωματικών σχέσεων με τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας. Οι άμεσες προτεραιότητες δράσης περιλαμβάνουν:

- ενθάρρυνση της Νότιας Κορέας να συνεχίσει την πορεία οικονομικής μεταρρύθμισης,
- συνεχή στήριξη της διαδικασίας ενδοκορεατικής συμφιλίωσης, αναπτύσσοντας το διάλογο της ΕΕ με τη Βόρεια Κορέα βάσει των αρχών που αποφάσισε το Συμβούλιο τον Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2000 (σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου, μη διάδοση, οικονομική μεταρρύθμιση). Αυτό περιλαμβάνει συγκρατημένη επέκταση των δραστηριοτήτων βοήθειας της Επιτροπής που θα συμβάλουν στα κρίσιμα αρχικά στάδια της οικονομικής μεταρρύθμισης και στην ενθάρρυνση περαιτέρω ανοίγματος της Βόρειας Κορέας στον έξω κόσμο,
- αποτελεσματική εφαρμογή της συμφωνίας πλαισίου, συμπεριλαμβανομένης ειδικότερα της βελτίωσης των αμφίδρομων εμπορικών και επενδυτικών σχέσεών μας, από κοινού με κατάλληλες πρωτοβουλίες συνεργασίας αμοιβαίου ενδιαφέροντος,
- συνεχή συνεργασία με τη Νότια Κορέα στο πλαίσιο του ΠΟΕ.

Όσον αφορά τις σχέσεις μας με τις χώρες της Βορειοανατολικής Ασίας, θα καταβληθούν προσπάθειες ειδικότερα για:

- την ενίσχυση της δέσμευσής μας με την Κίνα, και τη στήριξη της ένταξής της στην παγκόσμια οικονομία και της μετάβασης σε μία ανοικτή κοινωνία,
- τη δημιουργία ενισχυμένης εταιρικής σχέσης με την Ιαπωνία, σε παγκόσμια και περιφερειακή κλίμακα, για πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα,
- την εμβάθυνση της εταιρικής σχέσης μας με τη Νότια Κορέα, υποστηρίζοντας παράλληλα τη διαδικασία ενδοκορεατικής συμφιλίωσης,
- και την ενίσχυση των οικονομικών και εμπορικών σχέσεών μας με την περιοχή συνολικά, ενθαρρύνοντας παράλληλα τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις.

Αυστραλασία

Οι σχέσεις μας με την **Αυστραλία** και τη **Νέα Ζηλανδία** αναπτύχθηκαν θετικά τα τελευταία έτη και δεν κυριαρχούνται πλέον όπως στο παρελθόν μόνο από γεωργικά εμπορικά ζητήματα. Πράγματι, οι χώρες αυτές είναι σήμερα σημαντικοί εταίροι της ΕΕ, στους τομείς των γενικών συναλλαγών και επενδύσεων, και καθίστανται διαρκώς σημαντικότερες ως πολιτικοί εταίροι, αντιπροσωπεύοντας μία ουσιαστική δύναμη σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή Ασίας-Ειρηνικού. Σε πολυμερές επίπεδο επίσης, υπάρχει πεδίο για την ΕΕ να εμβαθύνει τη συνεργασία μας με την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία.

Μεταξύ των προτεραιοτήτων της δράσης είναι:

- περαιτέρω επέκταση των αμφίδρομων συναλλαγών και επενδύσεων, αλλά, και επιδίωξη σημαντικών πρωτοβουλιών συνεργασίας για παράδειγμα στους τομείς των πολιτικών για την εκπαίδευση, την επιστήμη και τεχνολογία, την έρευνα, την ανάπτυξη και τη μετανάστευση με σκοπό περαιτέρω εμβάθυνση της σχέσης,
- δημιουργία ισχυρότερων συμμαχιών σε πολυμερές επίπεδο, ειδικότερα στο πλαίσιο του ΠΟΕ, με σκοπό την έναρξη Νέου Γύρου στη Doha, και στον τομέα του περιβάλλοντος με σκοπό την κύρωση και εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Κυότο,
- εντατικοποίηση της πολιτικής συνεργασίας και της συνεργασίας για την αναπτυξιακή βοήθεια στην περιοχή.

Όσον αφορά τη βελτίωση των σχέσεων με την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία, θα καταβάλουμε προσπάθειες ειδικότερα για

- την επέκταση των οικονομικών και εμπορικών σχέσεών μας, εμβαθύνοντας παράλληλα την ευρύτερη συνεργασία μας,
- και την ενίσχυση της συνεργασίας μας για ζητήματα παγκόσμιας και περιφερειακής κλίμακας.

Περιφερειακά φόρουμ

Αντιθέτως προς τις σχέσεις μας με τη Λατινική Αμερική ή τη Μεσόγειο ή τις χώρες ΑΚΕ, δεν υπάρχει ενδοπεριφερειακό φόρουμ στο οποίο να υπάρχει αλληλεπίδραση Ευρώπης-Ασίας. Η ΕΕ έχει αναπτύξει παλαιόθεν σχέσεις με τη Νοτιοανατολική Ασία, μέσω της εταιρικής σχέσης με τον ASEAN που χρονολογείται από τα τέλη της δεκαετίας του 1970. Στη Νότια Ασία, αρχίσαμε να καταβάλουμε προσπάθειες για την εντατικοποίηση των σχέσεών μας με την SAARC από τη δεκαετία του 1990. Και με την Ανατολική Ασία, η διαδικασία ASEM εξελίχθηκε ταχέως αφότου ξεκίνησε το 1996.

Το δυναμικό ενίσχυσης των σχέσεων ΕΕ-ASEAN και ΕΕ-SAARC εξετάστηκε ήδη σε άλλα σημεία του παρόντος εγγράφου. Το ΑΠΦ (που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως ένα από τα σπάνια περιφερειακά φόρουμ με συμμετοχή της Νότιας Ασίας) θα συνεχίσει να έχει αύξουσα σημασία καθώς εντείνονται οι δραστηριότητές του, και η ΕΕ θα αναλάβει ασφαλώς προβλεπτικό ρόλο σε αυτό το βασικό φόρουμ.

Η Επιτροπή δίνει έμφαση στη σημασία που αποδίδει στη διαδικασία ASEM²⁹, και στο πεδίο που προσφέρει για βελτίωση του διαλόγου και της συνεργασίας Ασίας-Ευρώπης και βάσει ισότιμης εταιρικής σχέσης και αμοιβαίου σεβασμού. Η διαδικασία ASEM αποτελεί

²⁹ Πρόσφατα στο έγγραφο εργασίας της Επιτροπής «Προοπτικές και προτεραιότητες της διαδικασίας ASEM στη νέα δεκαετία» (COM(00) 241, 18.4.00)

εξαιρετικό παράδειγμα διαπεριφερειακής συνεργασίας, και θα συνεχίσουμε να καταβάλουμε προσπάθειες προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόοδος σε καθένα από τους «τρεις πυλώνες» της (πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό). Ειδικότερα, πρέπει να επωφεληθούμε πλήρως από το δυναμικό της ASEM ως φόρουμ για μία άτυπη ανταλλαγή απόψεων που προάγουν την αυξημένη κατανόηση και βελτιωμένη συνεργασία, και να το χρησιμοποιήσουμε για την πραγμάτωση συγκεκριμένων επιτευγμάτων στους διάφορους τομείς προτεραιότητας που καθορίζονται στο πλαίσιο της συνεργασίας Ασίας-Ευρώπης που εγκρίθηκε στη Σύνοδο Κορυφής της Σεούλ. Η ASEM προσφέρει επίσης σημαντική δυνατότητα για την ενίσχυση και διεύρυνση της δημόσιας δέσμευσης στις σχέσεις Ασίας-Ευρώπης³⁰, και θα ενθαρρύνουμε τη συμμετοχή κοινοβουλευτικών και της κοινωνίας των πολιτών σε αυτή τη διαδικασία.

Η αξία της διαδικασίας ASEM θα ενισχυθεί περαιτέρω μέσω ευρύτερης συμμετοχής. Η Επιτροπή θεωρεί θετική τη διεύρυνση της ασιατικής συμμετοχής στην ASEM προκειμένου να συμπεριληφθούν βασικοί εκπρόσωποι αυτού του τμήματος της ηπείρου, καθώς και η Αυστραλία και η Νέα Ζηλανδία (ακριβώς όπως θα διευρυνθεί σε εύθετο χρόνο η συμμετοχή της ΕΕ στην ASEM σύμφωνα με τη διεύρυνση της Ένωσης καθαυτής). Γενικότερα, θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε με ενδιαφέρον την ανάπτυξη άλλων περιφερειακών φόρουμ στην ευρύτερη περιοχή Ασίας-Ειρηνικού, όπως το APEC και ο ASEAN+3, καθώς και νέων υποπεριφερειακών ομάδων όπως το Φόρουμ Δυτικού Ειρηνικού.

Όσον αφορά την περαιτέρω βελτίωση του περιφερειακού διαλόγου μας με τους Ασιάτες εταίρους μας, ιδίως στο πλαίσιο ASEM, θα χρησιμοποιήσουμε αυτό το άτυπο φόρουμ ως εξέχον παράδειγμα μιας επιτυχούς εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ασίας, που εξετάζει πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα με ισόρροπο και ευρύ τρόπο, με βάση το αμοιβαίο συμφέρον και την ισότιμη εταιρική σχέση, και βοηθά την Ευρώπη και την Ασία να βελτιώσουν την παρουσία τους στην παγκόσμια σκηνή. Η διευρυμένη συμμετοχή στην ASEM θα βελτιώσει περαιτέρω την αξία της και την ικανότητά της να προάγει την περιφερειακή σταθερότητα, να στηρίζει τον πολυμερισμό, να ενισχύει την αμοιβαία ενημέρωση και να ενδυναμώνει τη θέση και την εικόνα της ΕΕ στην Ασία.

5. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ

Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες μεμονωμένων χωρών, καθίσταται ασφαλώς αναγκαίο το εν λόγω πλαίσιο να ενισχυθεί και να επεκταθεί μέσω των υποπεριφερειακών στρατηγικών μας³¹, και των εγγράφων στρατηγικής για κάθε χώρα (που εστιάζονται στη συνεργασία για την ανάπτυξη). Είναι επίσης ουσιαστικό να διασφαλιστεί ότι το πλαίσιο αυτό αντικατοπτρίζεται καταλλήλως σε όλες τις πτυχές των εργασιών της Επιτροπής, διασφαλίζοντας ένα συνεκτικό κράμα πολιτικής σε όλους τους τομείς δραστηριότητας. Επίσης, ο στενός και αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ όλων των εταίρων της ΕΕ είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση των σχέσεών μας με την Ασία, και τη βελτίωση της εικόνας της ΕΕ στην Ασία.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί επιπλέον σημαντική εισροή για την προετοιμασία μιας αναθεωρημένης νομικής βάσης για τη συνεργασία μας με την Ασία. Ο ισχύων κανονισμός

³⁰ Αξιόλογο έργο στους τομείς αυτούς έχει ήδη επιτελεστεί, π.χ. χάρη στο ASEF (Ίδρυμα Ασίας-Ευρώπης), στις δραστηριότητες ανεξάρτητων ΜΚΟ και στο AEBF (Επιχειρηματικό Φόρουμ Ασίας-Ευρώπης).

³¹ Όπως έγινε σύμφωνα με τη στρατηγική του 1994, μπορεί να είναι χρήσιμη η περιστασιακή προετοιμασία μεμονωμένων Ανακοινώσεων για τις σχέσεις μας με βασικούς εταίρους στην Ασία, ή βασικά θέματα των σχέσεων Ασίας-Ευρώπης.

ΑΛΑ³² εκδόθηκε το 1992 (πριν από την έγκριση της πρώτης στρατηγικής της Επιτροπής για την Ασία). Τους επόμενους μήνες, η Επιτροπή προτίθεται να επανεξετάσει διεξοδικά τον κανονισμό, με σκοπό την υποβολή πρότασης τροποποίησης κατά το πρώτο εξάμηνο του 2002. Πιθανόν ο νέος κανονισμός να διαχωριστεί σε δύο ξεχωριστούς κανονισμούς για την Ασία και για τη Λατινική Αμερική, προκειμένου να υπάρχει μία πιο συγκεκριμένη ανταπόκριση στο ειδικό πλαίσιο και στις ειδικές ανάγκες κάθε περιοχής. Έχει ξεκινήσει συνολική αξιολόγηση των προγραμμάτων συνεργασίας ΑΛΑ, και το στοιχείο αυτό (από κοινού με τα αποτελέσματα προηγούμενων αξιολογήσεων) θα ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση των ακολουθητέων κατευθύνσεων στους νέους κανονισμούς³³.

Καίτοι το παρόν στρατηγικό πλαίσιο θα χρησιμεύσει ως αποτελεσματική κατευθυντήρια γραμμή για τις σχέσεις μας με την Ασία την επόμενη δεκαετία, είναι σημαντικό να εκτιμάται η πρόοδος σε τακτική βάση, και να υπάρχει ευέλικτη ανταπόκριση στις μεταβαλλόμενες συνθήκες. Ενδείκνυται η πραγματοποίηση ουσιαστικής επανεξέτασης της στρατηγικής ανά πενταετία ή εξαετία. Η εν λόγω επανεξέταση θα αξιολογεί για παράδειγμα τα επιτεύγματά μας βάσει ορισμένων απλών (σε μεγάλο βαθμό ποιοτικών) δεικτών, που αφορούν πχ στοιχεία όπως η εξέλιξη των εμπορικών και επενδυτικών σχέσεων της ΕΕ με την Ασία, ο αντίκτυπος του πολιτικού διαλόγου και των αναπτυξιακών προγραμμάτων μας. Η επιλογή του κατάλληλου χρόνου της επανεξέτασης, καθώς και οι δείκτες βάσει των οποίων θα εκτιμάται η πρόοδος, θα εξεταστούν περαιτέρω κατά την προετοιμασία του νέου κανονισμού.

Προκειμένου το παρόν στρατηγικό πλαίσιο να είναι πλήρως αποτελεσματικό, είναι βασικό να υπάρχει κατάλληλη συνοχή μεταξύ των καθορισθέντων στόχων και των πόρων που διατίθενται για την ικανοποίησή τους (όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό και τους λειτουργικούς πόρους στα κεντρικά γραφεία και επιτόπου, καθώς και τους δημοσιονομικούς πόρους που διατίθενται για τα κοινοτικά προγράμματα συνεργασίας).

Η πρώτη και υπερισχύουσα προτεραιότητα είναι να διασφαλίσουμε ότι οι διαθέσιμοι πόροι χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά και έγκαιρα – ένα καθήκον το οποίο έχει αναλάβει πλήρως η Επιτροπή, και όπου τα πρώτα αποτελέσματα της μεταρρύθμισης της διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας είναι σήμερα ορατά. Για να ικανοποιούνται δεόντως οι ανάγκες τόσο του ευρωπαϊκού φορολογούμενου όσο και των μελλοντικών δικαιούχων, είναι βασικό οι υπάρχουσες σωρευθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών να απορροφώνται, και τα νέα κονδύλια που θα διατίθενται κάθε έτος να προγραμματίζονται αποτελεσματικά και να δεσμεύονται άμεσα. Η ΕΚ, σε συνεργασία με τις δικαιούχες χώρες, θα επικεντρώνει τους περιορισμένους πόρους της σε μικρότερο αριθμό απλούστερων δραστηριοτήτων, στοχοθετημένων στις προαναφερόμενες βασικές προτεραιότητες, και θα εξασφαλίζει ότι οι προτεραιότητες αυτές εφαρμόζονται ταχέως και αποτελεσματικά.

Αφότου αυτό επιτευχθεί, θα μπορούμε να εξετάσουμε καλύτερα το μακροπρόθεσμο ζήτημα του κατά πόσο και σε ποιο βαθμό θα αυξηθεί το επίπεδο των πόρων που διατίθενται για τις δραστηριότητες συνεργασίας μας με την Ασία. Η ΕΚ χορηγεί ήδη το 80% της χρηματοδότησης της συνεργασίας της με την Ασία στις φτωχότερες χώρες της περιοχής³⁴.

³² Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 443/92 του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 περί χρηματοδοτικής και τεχνικής βοήθειας καθώς και οικονομικής συνεργασίας με τις αναπτυσσόμενες χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας.

³³ Θα εξεταστούν θέματα όπως η αποσύνδεση της βοήθειας, ο πολυετής στρατηγικός προγραμματισμός και η επιτροπολογία.

³⁴ Την περίοδο 1996-2000, το 80% κατά μέσον όρο της χρηματοδότησης της κοινοτικής συνεργασίας για την ανάπτυξη στην Ασία προοριζόταν για τις φτωχότερες αναπτυσσόμενες χώρες, περιλαμβανομένου

Είναι όμως σαφές ότι οι πόροι αυτοί υπολείπονται σημαντικά από το να αποτελούν επαρκή ανταπόκριση στη κλίμακα των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν αυτές οι χώρες. Όπως σημειώνεται ανωτέρω, στην Ασία αντιστοιχεί το ήμισυ του πληθυσμού του πλανήτη, και τα 2/3 των φτωχών του πλανήτη. Μέχρι τώρα η ΕΚ έχει χορηγήσει χαμηλό ποσοστό της συνολικής χρηματοδότησης της συνεργασίας στην Ασία, και σε κατά κεφαλή βάση ο όγκος της χρηματοδότησης της κοινοτικής βοήθειας που προορίζεται για την Ασία υπήρξε κατά πολύ μικρότερος του αντίστοιχου για άλλες περιοχές του αναπτυσσόμενου κόσμου³⁵.

Τα κονδύλια αυτά αντικατοπτρίζουν ασφαλώς πολιτικές επιλογές (για παράδειγμα την προτεραιότητα που δίνει η ΕΕ στους εγγύς γείτονές της), καθώς και την ιστορική εξέλιξη των προγραμμάτων βοήθειας της ΕΕ. Επιπλέον, το επίπεδο της χρηματοδότησης της βοήθειας καθαυτής είναι ασυγκρίτως χαμηλότερο από τον αναπτυξιακό αντίκτυπο των εμπορικών και επενδυτικών ροών μας στην περιοχή. Αφότου όμως η διαδικασία μεταρρύθμισης ολοκληρωθεί, και είμαστε πεπεισμένοι ότι οι διαθέσιμοι περιορισμένοι πόροι χρησιμοποιούνται κατά το βέλτιστο τρόπο, η ΕΕ θα εξετάσει περαιτέρω το επίπεδο της χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας που χορηγούμε στην Ασία, λαμβάνοντας υπόψη τις χρηματοδοτικές προοπτικές της ΕΕ και τις παγκόσμιες ευθύνες της, καθώς και το γενικό πλαίσιο των εξωτερικών παρεμβάσεων της ΕΕ.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι ασιατικές χώρες αποτελούν έναν οικονομικό και πολιτικό εταίρο αποφασιστικής σημασίας για την ΕΕ. Εκτός από την οικονομική και πολιτική βαρύτητά της, η περιοχή αποτελεί επίσης τόπο ορισμένων από τα δυνάμει κρισιμότερα σημεία ανάφλεξης του πλανήτη, καθώς και πατρίδα των περισσότερων φτωχών του πλανήτη. Η Ασία και η Ευρώπη υπόκεινται όλο και περισσότερο στις ίδιες προκλήσεις και ευκαιρίες που προκύπτουν από την παγκοσμιοποίηση. Εντούτοις, πολύ συχνά οι δύο αυτές περιοχές μπορεί να φανούν απόμακροι εταίροι, που εστιάζουν την προσοχή τους περισσότερο στα δικά τους προβλήματα, ή στις σχέσεις τους με άλλες περιοχές του πλανήτη, παρά στην ενίσχυση των αμοιβαίων σχέσεών τους.

Η στρατηγική για την Ασία, που εκπόνησε η Επιτροπή το 1994, ήταν η πρώτη προσπάθεια έκφρασης μιας ολοκληρωμένης, ευρείας και ισόρροπης άποψης των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και των Ασιατών εταίρων της. Η στρατηγική αυτή συνέβαλε σημαντικά στην επανεστίαση των σχέσεών μας με την περιοχή, αλλά σήμερα θα αναπροσαρμοστεί προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ουσιαστικές αλλαγές που επήλθαν έκτοτε σε αμφότερες τις περιοχές, και οι περαιτέρω αλλαγές που διαφαίνονται ήδη στον ορίζοντα.

Αναγνωρίζοντας την εγγενή ποικιλομορφία της Ασίας και το μέγεθος των οικονομικών, πολιτικών και πολιτιστικών διαφορών μεταξύ και στο εσωτερικό των διαφόρων συστατικών μερών του συνόλου της περιοχής, μπορούμε παρόλα αυτά να εντοπίσουμε ένα βασικό στόχο

32% για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες της περιοχής (Μπανγκλαντές, Μπουτάν, Καμπούτζη, Λάος, Νεπάλ) και 48% για άλλες χώρες με χαμηλό εισόδημα (Ινδία, Ινδονησία, Πακιστάν, Βιετνάμ).

³⁵ Το 1998, από συνολικό ποσό 6,3 δισ. ευρώ των εκταμιεύσεων της κοινοτικής χρηματοδότησης της συνεργασίας, το 7% χορηγήθηκε στην αναπτυσσόμενη Ασία (συγκριτικά με 6% για τη Λατινική Αμερική, 9% για τις χώρες ΚΑΚ, 15% για τη Μεσόγειο και 32% για τις χώρες ΑΚΕ). Σε κατά κεφαλή βάση οι κοινοτικές εκταμιεύσεις για την αναπτυσσόμενη Ασία αντιπροσώπευαν περίπου 0,15 ευρώ κατά κεφαλή (συγκριτικά με 0,74 ευρώ για τη Λατινική Αμερική, 1,94 ευρώ για τις χώρες ΚΑΚ, 3,31 ευρώ για τις χώρες της Μεσογείου και 4,87 ευρώ για τις χώρες ΑΚΕ). Τα στοιχεία προέρχονται από την Cox&Charman, «Κοινοτικά προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας», Overseas Development Institute, Λονδίνο, 1999.

που θα μας καθοδηγεί στην περαιτέρω ανάπτυξη των σχέσεών μας με την Ασία. Την επόμενη δεκαετία, θα πρέπει να εστιάσουμε τις προσπάθειές μας στην ενίσχυση της πολιτικής και οικονομικής παρουσίας της ΕΕ στην Ασία, ανυψώνοντάς την σε επίπεδο που αντιστοιχεί στην όλο και μεγαλύτερη βαρύτητα που αποκτά η διευρυμένη ΕΕ παγκοσμίως.

Για την επίτευξη αυτού του κεντρικού στόχου, θα πρέπει:

- να ενισχύσουμε τους δεσμούς μας με την Ασία στον πολιτικό τομέα και τον τομέα της ασφάλειας,
- να ενισχύσουμε περαιτέρω τις αμοιβαίες εμπορικές και επενδυτικές ροές μας με την περιοχή,
- να αποδείξουμε την αποτελεσματικότητά μας ως εταίρος για τη μείωση της φτώχειας στην Ασία,
- να συμβάλουμε στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εξάπλωση της δημοκρατίας, της χρηστής διακυβέρνησης και του κράτους δικαίου σε ολόκληρη την περιοχή,
- να δημιουργήσουμε εταιρικές σχέσεις παγκόσμιας κλίμακας με βασικούς Ασιάτες εταίρους, συνεργαζόμενοι για την εξέταση των παγκόσμιων δυνατοτήτων και προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε όλοι μας και την ενίσχυση των κοινών προσπαθειών μας σε θέματα παγκόσμιου περιβάλλοντος και ασφάλειας,
- και να ενισχύσουμε περαιτέρω την αμοιβαία ενημέρωση μεταξύ των δύο περιοχών μας.

Στο παρόν έγγραφο εντοπίστηκαν ορισμένα συγκεκριμένα σημεία δράσης, σε πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο, και όσον αφορά τις διμερείς, περιφερειακές και πολυμερείς σχέσεις μας με την Ασία. Εξετάστηκαν επίσης πιο συγκεκριμένες προτεραιότητες όσον αφορά τις σχέσεις μας με τις διάφορες συνιστώσες περιοχές της Ασίας, με περιφερειακές δυνάμεις όπως η Ινδία, η Ιαπωνία και η Κίνα και άλλους βασικούς εταίρους όπως ο ASEAN, η Αυστραλία και η Κορέα, και στα διάφορα διαπεριφερειακά φόρουμ όπως η ASEM.

Η εφαρμογή του παρόντος στρατηγικού πλαισίου, και η αποτελεσματικότητά του για τη βελτίωση των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και των Ασιατών εταίρων της, θα αποτελεί αντικείμενο στενής επανεξέτασης τα επόμενα έτη. Θα διασφαλίσουμε επίσης ότι οι περιορισμένοι πόροι που διατίθενται για τις κοινοτικές δραστηριότητες ανάπτυξης και οικονομικής συνεργασίας με την Ασία χρησιμοποιούνται κατά το βέλτιστο τρόπο, προκειμένου να τονίζεται η δυνατότητα αύξησης αυτών των πόρων.

Περισσότερο απ' ό,τι στο παρελθόν, είναι επιτακτική ανάγκη για την ΕΕ και τους Ασιάτες εταίρους της να συνεργαστούν για την εξέταση των παγκόσμιων προκλήσεων που αμφότεροι αντιμετωπίζουμε, καθώς και των παγκόσμιων δυνατοτήτων από τις οποίες πρέπει όλοι να επωφεληθούμε. Η Επιτροπή από την πλευρά της θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη βελτίωση των περιφερειακών και παγκόσμιων εταιρικών σχέσεών μας με την Ασία, και καλούμε τους Ασιάτες εταίρους μας να υποδείξουν από την πλευρά τους τρόπους για την από κοινού εξέταση αυτών των ζητημάτων.

-----◇-----

Στατιστικά παραρτήματα

Κατάλογος συντομογραφιών	
ACP	ΑΚΕ - Χώρες Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού
AFTA	Ζώνη ελεύθερων συναλλαγών του ASEAN
ALA	ΑΛΑ - Χώρες της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής
APEC	Οικονομική Συνεργασία Ασίας-Ειρηνικού
ARF	Περιφερειακό Φόρουμ του ASEAN
ASEAN	Ένωση Κρατών Νοτιοανατολικής Ασίας
ASEAN + 3	ASEAN συν Κίνα, Ιαπωνία και Κορέα
ASEM	Ευρωασιατική συνάντηση
CFSP	ΚΕΠΠΑ - Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας
CIS	ΚΑΚ - Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών
CTBT	Συνθήκη για την πλήρη απαγόρευση των πυρηνικών δοκιμών
DAC	ΕΑΒ - Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας (ΟΟΣΑ)
EC	ΕΚ - Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ΕΕπ - Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ESDP	Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Αμυνας
EU	ΕΕ - Ευρωπαϊκή Ένωση
FDI	ΑΞΕ - Άμεσες Ξένες Επενδύσεις
GATT	Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου
GSP	ΣΓΠ - Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων
KEDO	Οργανισμός Ενεργειακής Ανάπτυξης της Κορεατικής Χερσονήσου
LLDC	ΛΑΧ - Λιγότερο Ανπτυγμένες Χώρες
NAFTA	Βορειοαμερικανική Ζώνη Ελεύθερου Εμπορίου
NGOs	ΜΚΟ - Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις
ODA	ΔΑΒ - Δημόσια Αναπτυξιακή Βοήθεια
SAARC	Ένωση Περιφερειακής Συνεργασίας της Νοτίου Ασίας
SARs	ΕΔΠ - Ειδικές Διοικητικές Περιοχές (Χονγκ-Κονγκ και Μακάο)
SMEs	ΜΜΕ - Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
WTO	ΠΟΕ - Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου

Ασία, πληθυσμός και ΑΕΠ, 1999					
	Πληθυσμός	ΑΕΠ	κατά κεφαλή	ΑΕΠ (ΙΑΔ)	κατά κεφαλή
			ΑΕΠ		ΑΕΠ (ΙΑΔ)
	εκατ.	δισεκ. \$	\$	δισεκ. \$	\$
Νότια Ασία	1.330	575	432	2.658	1.998
Αφγανιστάν	26,0
Μπαγκλαντές	128,0	47,0	370	188,3	1.475
Μπουτάν	0,8	0,4	510	1,2	1.496
Ινδία	998,0	442,2	450	2.144,1	2.149
Μαλδίβες	0,3	0,3	1.160	1,0	3.545
Νεπάλ	23,0	5,1	220	28,5	1.219
Πακιστάν	135,0	64,0	470	236,8	1.757
Σρι Λάνκα	19,0	15,7	820	58,0	3.056
Νοτιοανατολική Ασία	512	524	1.022	1.571	3.067
Μπρουνέι	0,3
Βιρμανία	45,0
Καμπότζη	12,0	3,0	260	15,1	1.286
Ινδονησία	207,0	119,5	580	505,0	2.439
Λάος	5,0	1,4	280	8,8	1.726
Μαλαισία	23,0	77,3	3.400	180,8	7.963
Φιλιππίνες	77,0	78,0	1.020	292,9	3.815
Σιγκαπούρη	3,0	95,4	29.610	87,1	27.024
Ταϊλάνδη	62,0	121,0	1.960	345,4	5.599
Βιετνάμ	78,0	28,2	370	136,1	1.755
Βορειοανατολική Ασία	1.480	5.908	3.993	7.989	5.400
Κίνα	1.250,0	980,2	780	4.112,2	3.291
Χονγκ-Κονγκ	7,0	161,7	23.520	144,0	20.939
Μακάο	0,5
Ταϊπέι (Κίνα)	22,0	288,6	13.120
Ιαπωνία	127,0	4.078,9	32.230	3.042,9	24.041
Β. Κορέα	23,0
Ν. Κορέα	47,0	397,9	8.490	685,7	14.637
Μογγολία	3,0	0,9	350	3,9	1.496
Αυστραλασία	23	434	18.848	490	21.291
Αυστραλία	19,0	380,8	20.050	426,4	22.448
Νέα Ζηλανδία	4,0	52,7	13.780	63,3	16.566
Ασία	3.345	7.440,2	2.224,3	12.707,5	3.799,1
Παγκοσμίως	5.975,0	29.232,1	4.890	38.804,9	6.490
Ασία %	56,0%	25,5%		32,7%	
Πηγή : Παγκόσμια Τράπεζα, έκθεση για την παγκόσμια ανάπτυξη 2000/2001					

ΕΕ και υποψήφιες χώρες, πληθυσμός και εισόδημα, 1999					
	Πληθυσμός	ΑΕΠ	ΑΕΠ	ΑΕΠ (ΙΑΔ)	ΑΕΠ (ΙΑΔ)
			κατά κεφαλή		κατά κεφαλή
	εκατ.	δισεκ. \$	\$	δισεκ. \$	\$
ΕΕ-15	375	8.213	21.877	7.842	20.890
Αυστρία	8,0	210,0	25.970	192,5	23.808
Βέλγιο	10,0	250,6	24.510	247,4	24.200
Δανία	5,0	170,3	32.030	129,1	24.280
Φινλανδία	5,0	122,9	23.780	109,6	21.209
Γαλλία	59,0	1.427,2	23.480	1.293,8	21.897
Γερμανία	82,0	2.079,2	25.350	1.837,8	22.404
Ελλάς	11,0	124,0	11.770	153,8	14.595
Ιρλανδία	4,0	71,4	19.160	71,5	19.180
Ιταλία	58,0	1.136,0	19.710	1.196,3	20.751
Λουξεμβούργο	0,4	19,3	44.640	16,5	38.247
Κάτω Χώρες	16,0	384,3	24.320	364,3	23.052
Πορτογαλία	10,0	105,9	10.600	151,3	15.147
Ισπανία	39,0	551,6	14.000	659,3	16.730
Σουηδία	9,0	221,8	25.040	184,4	20.824
Ηνωμένο Βασίλειο	59,0	1.338,1	22.640	1.234,4	20.883
Υποψήφιες χώρες ΕΕ	168	556	3.306	1.249	7.427
Βουλγαρία	8,0	11,3	1.380	40,4	4.914
Κύπρος	0,8	9,1	11.960	14,0	18.395
Τσεχική Δημοκρατία	10,0	52,0	5.060	126,3	12.289
Εσθονία	1,0	5,0	3.480	11,3	7.826
Ουγγαρία	10,0	46,8	4.650	105,5	10.479
Λετονία	2,0	6,0	2.470	14,4	5.938
Λιθουανία	4,0	9,7	2.620	22,5	6.093
Μάλτα	0,4	3,5	9.210	5,7	15.066
Πολωνία	39,0	153,1	3.960	305,5	7.894
Ρουμανία	22,0	34,2	1.520	126,8	5.647
Σλοβακική Δημοκρατία	5,0	19,4	3.590	52,9	9.811
Σλοβενία	2,0	19,6	9.890	29,8	15.062
Τουρκία	64,0	186,3	2.900	394,1	6.126
ΕΕ + Υποψήφιες χώρες	544	8.769	16.131	9.091	16.724
Παγκοσμίως	5.975,0	29.232,1	4.890	38.804,9	6.490
ΕΕ-15 %	6,3%	28,1%		20,2%	
ΕΕ + Υποψήφιες χώρες %	9,1%	30,0%		23,4%	
Πηγή : Παγκόσμια Τράπεζα, Έκθεση για την παγκόσμια ανάπτυξη, 2000/2001					

Εμπόριο ΕΕ με την Ασία και άλλες περιοχές, 1995-2000										
(σε εκατ. ευρώ)										
	Εξαγωγές ΕΕ			Εισαγωγές ΕΕ			Υπόλοιπο		Μερίδιο	Μερίδιο
	2000	1995	ετήσιο % 95-00	2000	1995	ετήσιο % 95-00	2000	1995	ΕΕ X 00	ΕΕ X 95
ΒΟΡΕΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΣΙΑ	121.859	86.177	7,2%	218.260	111.093	14,5%	-96.402	-24.916	13,0%	15,0%
ΒΑ (πλην της Ιαπωνίας)	77.162	53.281	7,7%	133.255	56.794	18,6%	-56.093	-3.513	8,2%	9,3%
Ιαπωνία	44.697	32.896	6,3%	85.005	54.299	9,4%	-40.308	-21.403	4,8%	5,7%
Νότια Κορέα	16.356	12.331	5,8%	24.346	10.925	17,4%	-7.990	1.407	1,7%	2,2%
Κίνα	25.288	14.690	11,5%	69.673	26.343	21,5%	-44.385	-11.653	2,7%	2,6%
Χονγκ-Κονγκ	20.243	15.796	5,1%	11.708	7.156	10,3%	8.536	8.640	2,2%	2,8%
Μακάο	178	137	5,4%	858	532	10,0%	-680	-395
Ταϊβάν	14.851	10.112	8,0%	26.499	11.756	17,7%	-11.648	-1.643	1,6%	1,8%
Μογκολία	65	49	5,5%	50	31	9,9%	14	18
Βόρεια Κορέα	181	165	1,9%	121	50	19,2%	60	115
ASEAN	40.055	37.091	1,5%	69.310	34.670	14,9%	-29.255	2.421	4,3%	6,5%
Μπρουνέι	272	625	-15,3%	129	263	-13,3%	143	362	0,0%	0,1%
Ινδονησία	4.397	5.854	-5,6%	10.833	6.109	12,1%	-6.436	-254	0,5%	1,0%
Μαλαισία	8.380	7.939	1,1%	16.887	9.156	13,0%	-8.507	-1.217	0,9%	1,4%
Φιλιππίνες	4.358	2.291	13,7%	8.015	2.420	27,1%	-3.658	-129	0,5%	0,4%
Σιγκαπούρη	14.720	10.904	6,2%	15.853	8.760	12,6%	-1.133	2.144	1,6%	1,9%
Ταϊλάνδη	6.431	8.492	-5,4%	12.742	6.625	14,0%	-6.311	1.867	0,7%	1,5%
Βιετνάμ	1.227	750	10,3%	3.961	1.151	28,0%	-2.734	-401	0,1%	0,1%
Καμπότζη	115	75	9,0%	355	46	50,3%	-240	29
Λάος	44	43	0,8%	130	72	12,5%	-86	-30
Βιρμανία	112	119	-1,3%	404	68	43,0%	-293	51
ΝΟΤΙΑ ΑΣΙΑ	17.660	12.828	6,6%	20.240	12.159	10,7%	-2.579	669	1,9%	2,2%
Ινδία	13.304	9.440	7,1%	12.342	7.796	9,6%	962	1.644	1,4%	1,6%
Πακιστάν	1.905	2.045	-1,4%	2.602	1.979	5,6%	-697	67	0,2%	0,4%
Σρι Λάνκα	1.575	720	16,9%	1.891	930	15,2%	-317	-210	0,2%	0,1%
Νεπάλ	85	51	10,7%	178	143	4,5%	-93	-92	0,0%	0,0%
Μπαγκλαντές	695	495	7,0%	3.046	1.260	19,3%	-2.351	-765	0,1%	0,1%
Μαλδίβες	39	28	7,2%	121	20	43,5%	-82	8
Μπουτάν	11	6	13,7%	2	1	8,6%	9	5
Αφγανιστάν	46	43	1,4%	57	29	14,4%	-11	13
ΑΥΣΤΡΑΛΑΣΙΑ	17.857	12.287	7,8%	11.130	6.672	10,8%	6.727	5.615	1,9%	2,1%
Αυστραλία	15.694	10.500	8,4%	8.730	4.975	11,9%	6.965	5.526	1,7%	1,8%
Νέα Ζηλανδία	2.140	1.786	3,7%	2.386	1.697	7,1%	-247	89	0,2%	0,3%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΙΑΣ	197.431	148.384	5,9%	318.940	164.593	14,1%	-121.509	-16.210	21,1%	25,9%
Ανεπτυγμένη Ασία	99.331	73.447	6,2%	133.047	79.584	10,8%	-33.716	-6.137	10,6%	12,8%
Αναπτυσσόμενη Ασία	98.100	74.937	5,5%	185.893	85.010	16,9%	-87.793	-10.073	10,5%	13,1%
Ευρώπη εκτός ΕΕ	289.258	168.700	11,4%	282.587	153.486	13,0%	6.671	15.214	30,9%	29,4%
Υποψήφιες χώρες (13)	150.415	70.658	16,3%	117.012	55.468	16,1%	33.403	15.190	16,1%	12,3%
ΕΟΧ + Ελβετία	98.107	69.776	7,1%	106.188	69.929	8,7%	-8.081	-153	10,5%	12,2%
ΚΑΚ	27.568	20.820	5,8%	54.227	24.931	16,8%	-26.660	-4.111	2,9%	3,6%
ΝΑ Ευρώπη	9.619	5.486	11,9%	4.539	2.763	10,4%	5.079	2.723	1,0%	1,0%
Υπόλοιπη Δ. Ευρώπη	3.550	1.960	12,6%	620	396	9,4%	2.930	1.564	0,4%	0,3%
ΝΑΦΤΑ	265.389	118.168	17,6%	222.284	118.589	13,4%	43.105	-420	28,4%	20,6%
ΗΠΑ	230.947	103.315	17,5%	196.946	103.674	13,7%	34.000	-358	24,7%	18,0%
Καναδάς	20.596	10.342	14,8%	18.364	11.707	9,4%	2.232	-1.365	2,2%	1,8%
Μεξικό	13.846	4.511	25,1%	6.973	3.208	16,8%	6.873	1.303	1,5%	0,8%

Εμπόριο ΕΕ με την Ασία και άλλες περιοχές, 1995-2000										
(σε εκατ. ευρώ)										
	Εξαγωγές ΕΕ			Εισαγωγές ΕΕ			Υπόλοιπο		Μερίδιο	Μερίδιο
	2000	1995	ετήσιο % 95-00	2000	1995	ετήσιο % 95-00	2000	1995	ΕΕ X 00	ΕΕ X 95
Λοιπές περιοχές	160.186	108.320	8,1%	157.466	87.392	12,5%	2.720	20.928	17,1%	18,9%
Μεσόγειος	50.788	33.191	8,9%	44.901	21.043	16,4%	5.887	12.148	5,4%	5,8%
Νότια και Κεντρική Αμερική	40.357	27.884	7,7%	41.326	27.222	8,7%	-969	662	4,3%	4,9%
Κόλπος	31.055	20.983	8,2%	28.336	11.482	19,8%	2.719	9.501	3,3%	3,7%
ΑΚΕ	37.987	26.262	7,7%	42.904	27.645	9,2%	-4.917	-1.383	4,1%	4,6%
Παγκόσμιο (πλην ενδοκοινοτικού)	935.733	573.277	10,3%	1.022.671	545.253	13,4%	-86.937	28.024	100,0%	100,0%
Πηγή: Eurostat										

Μερίδια παγκόσμιου εμπορίου, 1999						
(σε εκατ. ευρώ)						
	Εισαγωγές		Εξαγωγές		Σύνολο εμπορίου	
	σύνολο	%	σύνολο	%	σύνολο	%
Παγκόσμιο (πλην ενδοκοινοτικού)	4.164.100		3.972.000		8.136.100	
εντός ΕΕ	1.265.800		1.332.800		2.598.600	
Παγκόσμιο (συμπ. ενδοκοινοτικού)	5.429.900	100,00	5.304.800	100,00	10.734.700	100,00
ΕΕ (εκτός ΕΕ)	779.100	14,35	759.800	14,32	1.538.900	14,34
ΕΕ (εκτός & εντός ΕU)	2.044.900	37,66	2.092.600	39,45	4.137.500	38,54
Ν. Ανατολική ΑΣΙΑ	731.427	13,47	877.155	16,54	1.608.582	14,98
Ιαπωνία	291.555	5,37	393.334	7,41	684.888	6,38
Νότια Κορέα	112.350	2,07	134.781	2,54	247.131	2,30
Κίνα	155.490	2,86	182.900	3,45	338.390	3,15
Χονγκ Κονγκ	168.562	3,10	163.066	3,07	331.628	3,09
ASEAN	289.654	5,33	346.953	6,54	636.607	5,93
Ινδονησία	27.163	0,50	53.663	1,01	80.826	0,75
Μαλαισία	61.449	1,13	79.332	1,50	140.781	1,31
Φιλιππίνες	29.432	0,54	33.285	0,63	62.717	0,58
Σιγκαπούρη	104.216	1,92	107.649	2,03	211.865	1,97
Ταϊλάνδη	49.923	0,92	57.983	1,09	107.905	1,01
Βιετνάμ	12.397	0,23	9.827	0,19	22.225	0,21
Νότια Ασία	68.236	1,26	53.768	1,01	122.003	1,14
Ινδία	42.102	0,78	36.787	0,69	78.890	0,73
Πακιστάν	9.661	0,18	7.918	0,15	17.579	0,16
Σρι Λάνκα	6.218	0,11	4.019	0,08	10.237	0,10
Νεπάλ	1.409	0,03	534	0,01	1.943	0,02
Μπαγκλαντές	7.837	0,14	4.241	0,08	12.078	0,11
ANZ (Αυστ. και Νέα Ζηλανδία)	80.968	1,49	64.004	1,21	144.971	1,35
Αυστραλία	67.486	1,24	52.548	0,99	120.033	1,12
Νέα Ζηλανδία	13.482	0,25	11.456	0,22	24.938	0,23
Σύνολο Ασίας	1.170.284	21,55	1.341.880	25,30	2.512.163	23,40
Ανεπτυγμένη Ασία	653.434	12,03	755.185	14,24	1.408.619	13,12
Αναπτυσσόμενη Ασία	516.850	9,52	586.695	11,06	1.103.545	10,28
NAFTA	1.351.291	24,89	998.721	18,83	2.350.012	21,89
ΗΠΑ	983.721	18,12	648.060	12,22	1.631.780	15,20
Καναδάς	221.037	4,07	222.689	4,20	443.726	4,13
Μεξικό	146.533	2,70	127.973	2,41	274.506	2,56
Άλλες περιοχές	429.833	7,92	409.663	7,72	839.496	7,82
Μεσόγειος	86.599	1,59	58.800	1,11	145.398	1,35
(πλην υποψηφίων χωρών)						
Λατινική Αμερική (πλην Μεξικού)	167.212	3,08	151.258	2,85	318.470	2,97
Κόλπος	78.125	1,44	109.855	2,07	187.980	1,75
ΑΚΔ (συμπερ. Ν. Αφρικής)	97.897	1,80	89.751	1,69	187.648	1,75
Ευρώπη (εξαιρ. ΕΕ)	371.302	6,84	358.604	6,76	729.905	6,80
Υποψήφιας χώρες (13)	188.789	3,48	138.127	2,60	326.915	3,05
ΕΟΧ & άλλες χώρες	110.180	2,03	119.287	2,25	229.467	2,14
ΚΑΚ	58.058	1,07	94.603	1,78	152.661	1,42
ΝΑ Ευρώπη	14.275	0,26	6.587	0,12	20.862	0,19
Πηγή: ΔΝΤ και Eurostat						

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις ΕΕ (εκτός ΕΕ), 1995-1999												
	1995	μερίδιο	1996	μερίδιο	1997	μερίδιο	1998	μερίδιο	1999	μερίδιο	μέσος όρος	μερίδιο
	εκατ. €	%	εκατ. €	%	εκατ. €	%	εκατ. €	%	Εκατ. €	%	95-99	%
Σφαιρικό σύνολο	60.805	100,0%	69.086	100,0%	109.147	100,0%	221.641	100,0%	277.729	100,0%	147.682	100,0%
ΝΑ Ασία	4.042	6,6%	6.633	9,6%	3.200	2,9%	7.050	3,2%	16.698	6,0%	7.525	5,1%
Χονγκ-Κονγκ	1.325	2,2%	1.247	1,8%	-51	0,0%	2.519	1,1%	4.481	1,6%	1.904	1,3%
Κίνα	715	1,2%	1.650	2,4%	1.893	1,7%	603	0,3%	1.109	0,4%	1.194	0,8%
Ιαπωνία	1.243	2,0%	2.474	3,6%	1.275	1,2%	719	0,3%	8.921	3,2%	2.926	2,0%
Κορέα	366	0,6%	347	0,5%	217	0,2%	2.686	1,2%	1.627	0,6%	1.049	0,7%
Ταϊβάν	393	0,6%	915	1,3%	-134	-0,1%	523	0,2%	560	0,2%	451	0,3%
ASEAN 10	1.747	2,9%	4.003	5,8%	4.163	3,8%	-5.609	-2,5%	-1.749	-0,6%	511	0,3%
Σιγκαπούρη	467	0,8%	1.534	2,2%	2.002	1,8%	-8.870	-4,0%	-5.787	-2,1%	-2.131	-1,4%
Μαλαισία	-56	-0,1%	658	1,0%	404	0,4%	1.061	0,5%	768	0,3%	567	0,4%
Ταϊλάνδη	607	1,0%	800	1,2%	729	0,7%	796	0,4%	2.006	0,7%	988	0,7%
Ινδονησία	614	1,0%	673	1,0%	516	0,5%	254	0,1%	212	0,1%	454	0,3%
Φιλιππίνες	95	0,2%	327	0,5%	364	0,3%	784	0,4%	700	0,3%	454	0,3%
Ινδία	339	0,6%	342	0,5%	621	0,6%	867	0,4%	1.146	0,4%	663	0,4%
ANZ	3.759	6,2%	3.633	5,3%	2.695	2,5%	1.140	0,5%	2.722	1,0%	2.790	1,9%
Σύνολο Ασίας	9.887	16,3%	14.611	21,1%	10.679	9,8%	3.448	1,6%	18.817	6,8%	11.488	7,8%
Ιαπ., Κορέα, Ταϊβάν, Αυστραλασία	5.761	9,5%	7.369	10,7%	4.053	3,7%	5.068	2,3%	13.830	5,0%	7.216	4,9%
<i>σε % συνολική Ασία</i>		<i>58,3%</i>		<i>50,4%</i>		<i>38,0%</i>		<i>147,0%</i>		<i>73,5%</i>		<i>62,8%</i>
Κίνα, Χονγκ-Κονγκ, ASEAN, Ινδία	4.126	6,8%	7.242	10,5%	6.626	6,1%	-1.620	-0,7%	4.987	1,8%	4.272	2,9%
<i>σε % συνολική Ασία</i>		<i>41,7%</i>		<i>49,6%</i>		<i>62,0%</i>		<i>-47,0%</i>		<i>26,5%</i>		<i>37,2%</i>
NAFTA	33.668	55,4%	27.383	39,6%	52.626	48,2%	139.858	63,1%	187.578	67,5%	88.223	59,7%
Ηνωμένες Πολιτείες	31.616	52,0%	25.822	37,4%	48.158	44,1%	133.433	60,2%	182.060	65,6%	84.218	57,0%
Καναδάς	1.307	2,1%	766	1,1%	1.379	1,3%	5.077	2,3%	3.759	1,4%	2.458	1,7%
Μεξικό	745	1,2%	795	1,2%	3.089	2,8%	1.348	0,6%	1.759	0,6%	1.547	1,0%
Ευρώπη (εκτός ΕΕ)	9.628	15,8%	12.928	18,7%	20.822	19,1%	36.590	16,5%	20.782	7,5%	20.150	13,6%
ΕΖΕΣ	3.469	5,7%	6.111	8,8%	10.879	10,0%	23.600	10,6%	5.837	2,1%	9.979	6,8%
Υπομήφιες χώρες	5.913	9,7%	6.130	8,9%	7.885	7,2%	12.028	5,4%	14.117	5,1%	9.215	6,2%
ΚΑΚ	246	0,4%	687	1,0%	2.058	1,9%	962	0,4%	828	0,3%	956	0,6%
Κ. & Ν. Αμερική (εκτός Μεξικού)	4.210	6,9%	10.082	14,6%	17.853	16,4%	27.659	12,5%	42.037	15,1%	20.368	13,8%

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις ΕΕ (εκτός ΕΕ), 1995-1999												
	1995	μερίδιο	1996	μερίδιο	1997	μερίδιο	1998	μερίδιο	1999	μερίδιο	μέσος όρος 95-99	μερίδιο
	εκατ. €	%	εκατ. €	%	εκατ. €	%	εκατ. €	%	εκατ. €	%	95-99	%
ΑΚΕ	1.143	1,9%	1.923	2,8%	2.472	2,3%	3.141	1,4%	5.041	1,8%	2.744	1,9%
Κόλπος, Ιράν, άλλες χώρες Μέσης Ανατολής	486	0,8%	427	0,6%	966	0,9%	2.816	1,3%	2.629	0,9%	1.465	1,0%
Χώρες Μεσογείου (ΜΜΙ)	404	0,7%	480	0,7%	991	0,9%	1.531	0,7%	-321	-0,1%	617	0,4%
Πηγή : Eurostat												

Χρηματοδοτική και τεχνική συνεργασία ΕΚ με την Ασία, 1976-2000						
(σε εκατ. ευρώ, αναλήψεις υποχρεώσεων)						
	Συνεργασία για την ανάπτυξη		Οικονομική συνεργασία		Σύνολο	
	Σύνολο 5 ετών	Ετήσιος μέσος όρος	Σύνολο 5 ετών	Ετήσιος μέσος όρος	Σύνολο 5 ετών	Ετήσιος μέσος όρος
1976-80	264,4	52,9			264,4	52,9
1981-85	703,4	140,7			703,4	140,7
1986-90	1.079,7	215,9			1.079,7	215,9
1991-95	1.627,9	325,6	189,0	37,8	1.816,9	363,4
1996-00	1.761,8	352,4	430,3	86,1	2.192,1	438,4
Σύνολο 76-00	5.437,3		619,3		6.056,5	
Πηγή : ΕΚ						

Συνολικές ροές ΔΑΒ στην Ασία*, 1989 και 1999				
(σε εκατ. Δολάρια ΗΠΑ, εκταμιεύσεις)				
	Μέσος όρος 1988-89		Μέσος όρος 1998-99	
ΕΕ	4.741	39,4%	4.812,6	30,4%
Ιαπωνία	4.549	37,8%	8.053,2	50,9%
ΗΠΑ	1.170	9,7%	1.452,6	9,2%
Άλλες ΕΑΒ **	1.576	13,1%	1.489,0	9,4%
Σύνολο	12.036	100,0%	15.807,4	100,0%

Πηγή : DAC

* Ασία, συμπεριλαμβανομένης της Νότιας, Νοτιοανατολικής, Βόρειοανατολικής και Κεντρικής Ασίας

** Άλλα μέλη ΕΑΒ : Αυστραλία, Καναδάς, Νέα Ζηλανδία, Νορβηγία, Ελβετία

Συνολικές ροές ΔΑΒ, 1999		
(σε εκατ. Δολάρια ΗΠΑ, εκταμιεύσεις)		
	1999	
ΕΕ	26.756	47,5%
Ιαπωνία	15.323	27,2%
ΗΠΑ	9.145	16,2%
Άλλες DAC**	5.154	9,1%
Σύνολο	56.378	100,0%

Πηγή : DAC